

Paranın Faiz Esaretini Kırma Manifestosu

ve

Ona Dair Açıklamalar

Dipl.-Ing.

Gottfried Feder

1919

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	4
Paranın Faiz Esaretini Kırma Manifestosu	5
Kamu Maliyesi ve Borç Yönetimi için Yasa Talepleri	6
Uygulama ve Gerekçe	8
Faizli Ekonominin Belirtileri	10
KÖKLÜ ETKİ	13
Savaş Tahvillerinin Banka Mevduatına Dönüştürülmesi	28
Manifestodaki Yasa Talebiyle İle İlgili İlave Açıklamalar	30
İtirazlar ve Bunların Çürütülmesi	34
İtiraz 1) En yaygın itiraz, "faiz geliri olmadan kimse parasını ödünç vermez" iddiasıdır.	34
İtiraz 2) Evet, ama devlet topluma karşı kültürel görevlerini nasıl yerine getirecek? Devletin paraya ihtiyacı var ve bu görevi ancak faiz karşılığı borçlanma yoluyla yerine getirebilir.	34
İtiraz 3) Kapitalistler bu durumda çıkarılan evrakları alacak ve kağıt paraları yığacaklar.	35
İtiraz 4) Ancak, icatların test edilmesi, genç, yetenekli zanaatkarların ve iş insanlarının iş kurlmaları gibi bazı amaçlar için özel sermaye ihtiyacı acil hale gelebilir.	35
İtiraz 5) Faiz esaretinin kırılması kaçınılmaz olarak servetin tükenmesine yol açar.	35
İtiraz 6) Kapitalistler artık faiz alamadığında işçinin bundan ne kazancı olacak?	36
İtiraz 7) Çocuklara miras bırakılamadığında aile bağları zayıflar ve kopar.	36
İtiraz 8) Memur ve devlet adamı şöyle diyecektir: Devlet, alacaklılarına karşı bir kez üstlendiği yükümlülüklerden kendini kurtaramaz.	37
İtiraz 9) Finans politikacıları ve bankacılar, savaş tahvillerinin ve devlet borçlarının faiz esaretinin kırılmasının imkansız olduğunu söyleyeceklerdir, çünkü onlara göre bu devletin iflası anlamına gelir.	37
İtiraz 10) Küresel ekonomi politikacısı şöyle der: Faiz köleliğinin kırılması, Almanya tek başına gerçekleştirilemez. Bu uluslararası düzeyde yapılmalı. Yoksa tüm kredibilitemizi kaybederiz, sermaye ülkeden kaçır ve dış ülkelere olan faiz yükümlülüklerimizi yerine getirmek zorunda kalırız.	38
İtiraz 11) Spartakist (aşırı sol görüşlü kişi) şöyle diyor: Bu düşüncenin tamamı sadece sermayeyi korumaya yöneliktir. Her şey olduğu gibi kalacak, fakir yine bir şey elde edemeyecek ve zenginler zengin kalmaya devam edecektir.	38
İtiraz 12) İki sosyalist eğilimin yoldaşlarına "İlimliler'a ve Bağımsızlar'a" cevabımız!	39
İtiraz 13) Yani, faiz esaretinin kırılmasıyla tasarruf anlayışı yok edilecek ve insanlar kendini yoksullar evinde bulacak.	43
İtiraz 14) (Nefret edilen) büyük sermaye gerçekten bu kadar verimsiz midir? İnsanlık için, borç sermayesinin faizinden daha büyük sonuçlar doğuran muhteşem ilerlemelerin araçlarını oluşturmadı mı?	43
İlerleyen Program	45

Tercüme eden: Mustafa Evli, mustafaevli@gmail.com

Tercüme Tarihi ve Yeri: Aralık 2024, İstanbul

Yazının orjinalinin yayınevi: Jos. C. Huber, Diessen; Yayınevi, Münih çevresi, 1919

Yazının orjinalinin bulunduğu dijital dosya:

<https://archive.org/details/gottfriedfederdasmanifestzurbrechungderzinsknechtschaftdesgeldes191965s.scanfraktur/page/n11/mode/2up>

ÖNSÖZ

Modern ekonomik sistemin temelini oluşturduğu iddia edilen faiz, aslında büyük bir yanılsamadan ibarettir. Bu yanılsama, toplumun refah ve gelişmesinin önündeki en büyük engellerden biridir. Gottfried Feder, bu eserde faiz sisteminin nasıl bir göz boyama olduğunu, somut örnekler ve sarsılmaz delillerle gözler önüne sermektedir.

Feder, faizden arınmış bir ekonomik düzenin sadece mümkün olmakla kalmayıp, aynı zamanda toplumsal refahın ve adaletin de temel şartı olduğunu göstermektedir. Sunduğu çözüm önerileri, karmaşık gibi görünen bu sorunu basit ve uygulanabilir adımlarla çözüme kavuşturmaktadır.

Bu eser, Birinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından, Almanya'nın İmparatorluk'tan Weimar Cumhuriyeti'ne geçiş döneminde kaleme alınmıştır. 1919'da, yani bundan tam 105 yıl önce yazılmış olmasına rağmen, günümüz ekonomik sorunlarını adeta bugün yazılmış gibi tasvir etmektedir. Feder'in o dönemde yaptığı tespitler ve öngörüler, günümüz ekonomik sisteminin temel sorunlarıyla şaşırtıcı bir paralellik göstermektedir.

Yazarın tespitleri o kadar isabetlidir ki, aradan geçen bir asrı aşkın süreye rağmen, tanımladığı sorunlar ve önerdiği çözümler hala güncelliğini korumaktadır.

İlahi dinlerin tamamı faizi yasaklamıştır. Bu yasak, insanlığın ortak vicdanının bir yansımasıdır. Yahudilikte, Hristiyanlıkta ve İslam'da faiz açıkça yasaklanmış, toplumsal adaleti bozan bir uygulama olarak nitelendirilmiştir.

Ne yazık ki günümüzde, Müslüman toplumların bile kendi dinlerine olan güvenleri zayıflamış durumdadır. "Faizsiz olmaz" düşüncesi, aslında Allah'ın emirlerine olan güvensizliğin bir tezahürüdür. Oysa faizden tamamen uzak durarak kapitalist sistemden çok daha gelişmiş bir toplum inşa etmek mümkündür.

"Faizsiz sistem nasıl işler?", "Modern ekonomi faizsiz yürür mü?", "Kalkınma için faiz şart değil mi?" gibi sorular akla gelebilir. Feder, bu soruların tamamına ikna edici cevaplar vermekte ve faizsiz bir sistemin nasıl işleyeceğini detaylı bir şekilde açıklamaktadır.

Yazarın çarpıcı tespitlerinden biri de şudur: Faiz sisteminin önündeki en büyük engel, faizcilik yapan büyük sermaye değildir. Asıl engel, büyük sermayenin kendine taraftar olarak kazandığı ve faizcilik olmadan modern yaşamın olamayacağına inandırılan sıradan vatandaşdır. Şimdi sizi, yazarın diğer tespitlerini okumaya ve faizsiz bir ekonomik sistemin mümkün olduğunu keşfetmeye davet ediyorum.

Mustafa Evli
Aralık 2024

Paranın Faiz Esaretini Kırma Manifestosu

Mammonizm (Para Tapıcılığı), günümüz kültür dünyasının, hatta tüm insanlığın muzdarip olduğu ağır, her şeyi kapsayan ve yayılan bir hastalıktır. O, dünyadaki halkları etkisi altına alan yıkıcı bir salgın, yiyip bitiren bir zehir gibidir.

Mammonizm şöyle anlaşılmalıdır:

Bir yandan, ulusların kendi kaderlerini kendileri belirleme haklarının üzerinde taht kuran uluslararası devasa para güçleri, ulusötesi mali güç, uluslararası büyük sermaye, kendinden başkasını tanımayan Altın Enternasyonal'dir.

Diğer yandan, en geniş halk kitlelerini ele geçirmiş olan bir ruh hali; doyumsuz kazanç hırısı, tamamen dünyevi olana yönelmiş yaşam anlayışı ki bu, tüm ahlaki değerlerin korkunç bir şekilde çöküşüne yol açmış ve açmaya devam edecektir.

Bu ruh hali, uluslararası plütokraside (zenginler yönetiminde) somutlaşmış ve zirveye ulaşmıştır.

Mammonizmin ana güç kaynağı, faiz yoluyla yaratılan zahmetsiz ve sonsuz mal akışıdır.

Baştan sona ahlak dışı olan faiz düşüncesinden, Altın Enternasyonal doğmuştur. **Faiz ve her türlü tefecilik hırsından kaynaklanan** zihinsel ve ahlaki yapı, burjuvazinin¹ bir kısmının korkunç bir şekilde yozlaşmasına yol açmıştır.

¹ "Burjuva" kelimesi: Daha çok Marksist terminolojide kullanılan, sınıfsal bir ayrımı vurgulayan, işçi sınıfının dışında, sermaye sahibi olan, biraz da olumsuz çağrışımları olan bir terimdir.

Faiz düşüncesi, büyük kredi sermayesinin şeytani bir icadıdır; bu düşünce yalnızca, üretken halkların ve onların emek gücünün sırtından, az sayıdaki para baronunun tembel bir asalak hayatı sürmesini mümkün kılar. Bu düşünce, derin ve aşılmaz karşıtlıklara, iç savaşın ve kardeş kavgasının doğduğu sınıf nefretine yol açmıştır.

Acı çeken insanlığın iyileşmesi için tek köklü çare; **Paranın faiz esaretinin kırılmasıdır.**

Paranın faiz esaretinin kırılması, yaratıcı emeğin gizli ve aşırı güçlü para güçlerinden tek mümkün olan kaçış yolunu ve nihai kurtuluşu ifade eder.

Faiz esaretinin kırılması, özgür kişiliğin yeniden tesis edilmesi, insanın mammonizmin ruhunu esir aldığı büyüden kurtuluşu anlamına gelir. Kapitalizmi yenmek isteyen, faiz esaretini kırmalıdır.

Faiz esaretinin kırılması nerede başlamalıdır? Borç olarak verilen sermayeden!

Peki, neden?

Çünkü borca dayalı sermaye, tüm sanayinin kullandığı sermayeye karşı baskın konumdadır. Ona karşı etkili mücadele sadece borç sermayesinin faiz esaretini kırmakla mümkün olur. Borç sermayesinin endüstriyel büyük sermayeye oranı 20:1'dir. Alman halkı, her yıl ödünç alınan sermaye için doğrudan ve dolaylı vergiler, kira ve yaşam maliyeti artışları şeklinde 12 milyardan fazla faiz ödemek zorundadır. Oysa (birinci dünya savaşının sürdüğü savaş yıllarında ekonomik açıdan) iyi işleyen Alman sanayisinin ortaklarına kar olarak dağıttığı kar payları (temettüleri) sadece 1 milyar Mark idi.

Faiz ve bileşik faizden gelen sürekli, sonsuz ve zahmetsiz servet akışı sayesinde, borç sermayesinin çığ gibi büyümesi, tüm insanın tasavvurunu ve her türlü hesaplama imkanını aşmaktadır.

Peki, faiz köleliğinin ortadan kaldırılması, gerek Almanya'nın çalışan kesimlerine gerekse dünya üzerindeki tüm emekçilere nasıl bir rahatlama getirecektir?

Faiz esaretinin ortadan kaldırılması, **tüm doğrudan ve dolaylı vergilerin kaldırılmasını mümkün kılacaktır.** Ey dünyanın dört bir yanındaki üretken insanlar, iyi dinleyin: Devletlerin doğrudan ve dolaylı kaynaklardan elde ettiği tüm gelirler, kuruş kuruş büyük kredi sermayedarlarının ceplerine gitmektedir.

Devlet İşletmelerinin Gelirleri

Posta, telgraf, telefon, demiryolları, madenler, orman işletmeleri gibi devlet işletmelerinin gelirleri; devletin eğitim, öğretim, adalet, yönetim ve sosyal yardım görevlerini finanse etmek için tamamen yeterlidir.

Bu nedenle adına işte bu gerçek sosyalizmdir de dense, kamu işletmelerinin gelirleri büyük borç sermayesine haraç ödemek zorunda kaldığı sürece insanlığa hiçbir fayda sağlamayacaktır.

Bu yüzden, öncelikle Alman halkları için bir devlet temel yasası olarak, ardından bizimle bir milletler topluluğu kültürel birliğine katılmak isteyen tüm kardeş halklar için bir temel yasa olarak şunları talep ediyoruz:

Kamu Maliyesi ve Borç Yönetimi için Yasa Talepleri

- **§ 1.** Savaş tahvilleri, Alman İmparatorluğu'nun eski tüm borç senetleri, Alman Eyaletlerinin kalan tüm borç senetleri, ayrıca demiryolu tahvilleri ve devlete ait özerk kurumların borç senetleri, faiz ödeme yükümlülüğü kaldırılarak, nominal değerleri üzerinden yasal ödeme aracı olarak ilan edilir.
- **§ 2.** Tüm diğer sabit faizli senetler, ipotekli borç senetleri, sanayi tahvilleri, ipotekler ve bunun gibileri için faiz yükümlülüğünün yerine, geri ödeme yükümlülüğü geçer. Böylece, faiz oranına bağlı olarak, 20 veya 25 yıl sonra borç alınan sermaye geri ödenmiş ve borç sona ermiş olur.
- **§ 3.** Tüm gayrimenkul borçları, ipotek ve tapu siciline kaydedilen benzer borçlar, eskisi gibi taksitler halinde geri ödenecektir. Bu şekilde borçsuz hale getirilen ev ve arazi mülkiyeti, kısmen devletin veya yerel yönetimlerin mülkiyeti haline gelecektir.² Bu şekilde devlet, kira fiyatlarını belirleme ve düşürme konumuna gelecektir.
- **§ 4.** Tüm para sistemi merkezi devlet hazinesine bağlıdır. Tüm özel bankalar, posta çek hesapları, tasarruf bankaları ve kredi kooperatifleri şube işletmeler haline getirilir.
- **§ 5.** Tüm işleme alınan krediler³ devlet bankası tarafından verilecektir. Kişisel krediler ve tüketici kredileri, devletin

² Bu konu ileride daha geniş şekilde ele alınmaktadır. Mülkiyet hakkını yazar farklı şekilde kollamaktadır.

³ Tapu sicillerine kaydedilmiş uzun vadeli krediler.

denetiminde ve lisansıyla çalışan özel bankerlere bırakılacaktır. Lisans, ihtiyaca göre belirlenmiş bölgelere, şube açılmasına izin verilmeksizin verilecek ve ücreti devlet tarafından belirlenecektir.

- **§ 6.** Temettü veren hisseler, sabit faizli senetler gibi, yıllık %5 oranında taksitlerle geri ödenecektir (itfa edilecektir). %5'i aşan kâr getirilerinin bir kısmı (sabit faizli ve güvenli senetlerin aksine) "riskli" sermaye oldukları için tazminat olarak hisse senedi sahiplerine ayrıca ödenecektir. Kârın diğer kısmı, işçilerin bağımsızlığa ulaşma haklarını korumak için sosyal amaçlı dağıtılacak ya da ürün fiyatlarını düşürmek için kullanılacaktır.⁴
- **§ 7.** Fiziksel nedenlerden dolayı (ihtiyarlık, hastalık, fiziksel veya zihinsel engellilik durumlarında) kendi geçimlerini kazanamayan herkes, sahip oldukları değerli kağıtları teslim ettiklerinde, sermaye varlıklarından elde edilen faiz gelirlerini, hatta daha fazlasını, yaşam boyu emekli maaşı olarak almaya devam edecekler.
- **§ 8.** İmparatorluğun savaş tahvillerinden veya eyaletlerin diğer borç senetlerinden oluşan ödeme araçlarındaki enflasyonu azaltmak için, yoğun miktarlarda genel varlık geri çekimi gerçekleştirilecektir. Bu senetler iptal edilecek.
- **§ 9.** Yoğun halk eğitimi aracılığıyla halka, paranın başka bir şey olmadığı ve olmaması gerektiği, sadece yapılan bir işe karşılık bir talimat olduğu açıklanmalıdır. Her gelişmiş ekonominin parayı bir değişim aracı olarak kullandığı doğrudur; ancak bu, paranın

işlevinin de bu şekilde yerine getirildiği anlamına gelir. Ayrıca, paranın faizin etkisiyle, yaratıcı emeğin zararına, kendi kendine büyüme gibi doğaüstü bir güç kazanamayacağı da vurgulanmalıdır.

Bütün bu apaçık gerçeklere, sosyal sorunlar açısından bir çözüm olarak nitelendirilmesi gereken çözüme neden hala ulaşamadık?

Çünkü mammonist köreltme bize basiretimizi kaybettirdi. Faizin kutsallığına dair öğretilerin büyük bir kandırmaca olduğunu anlayamadık. Düşüncelerimiz, borç faizinin bizi mutluluğa götürecektir ilahi bir yönlendirme olduğunu zannetti ve devamında uluslararası zenginler yönetiminin (plütokrasinin) altından örülmüş ağlarına dolanarak, çıkmaza girdi. Birkaç para babasının dışında, şu düşüncesizlerin çok sevdiği sözde çok güzel faiz kazancı aslında tamamen vergilere harcandığı gerçeğini unuttuk. Her şeye gücü yeten para güçleri tarafından kasıtlı olarak karanlıkta tutuluyoruz. Tüm vergi mevzuatımız, faizin esaretinden kurtulmadığımız sürece, hayal ettiğimiz gibi toplum yararına çalışmaların gerçekleştirilmesi için oluşturulmuş fedakarlık yapısı değildir. Yapı sadece büyük sermayeye haraç sağlar ve sağlamaya da devam eder.

Bu nedenle, paranın faiz esaretinden kurtuluşuyla dünya devrimine bir umut, yaratıcı emeğin uluslar üstü para güçlerinin prangalarına karşı bir kurtuluş olacaktır.

Uygulama ve Gerekçe

Halkımızın acılı tarihinde karşılaştığı en zor krizlerden birinin ortasındayız. Hem

⁴ Aşağıdaki "Özel Açıklamalar" başlığı altındaki ilave açıklamalar bakınız.

halkımız ağır hasta hem de dünya ağır hastadır. Halklar çaresizce mırıldanıyor; karanlık kitleler arasında kurtuluş için sıcak bir özlem, bir çığlık yükseliyor. Halk, kahkahalara ve danslara dalarak, sinemayla, geçit törenleriyle kendi acınası kaderini görmezden geliyor. Halkın görmezden geldiği aslında kendi aldatılmış umududur. Görmezden geldiği, “Devrimin Kazanımları” diye adlandırılıp fakat korkunç hayal kırıklığı ile neticelenen, derin içsel acıdır. Oysa biz her şeyin ne kadar farklı olacağını hayal etmiştik. Tüm o güzel vaatler ne kadar farklıydı? Askeri çöküşümüzün karanlığında geceleyin toplayabileceğimizi umduğumuz her şey parlayan altın gibi görünüyordu. Fakat ağaran gün, o buluntuları şimdi aydınlatınca, çürük tahta parçaları olduğu ortaya çıktı. Şimdi çaresizce duruyoruz; geceleyin bu kadar güzel parlayan bu çürük tahta parçaları uğruna, şimdiye kadar sevdiğimiz ve değer verdiğimiz her şeyi attık ve onların yerine bu acınası buluntularla ceplerimizi doldurmuş olduk.

Yoksulların umutsuzluk öfkesine kapılmaları ve anlamsız bir öfkeyle kendi kardeşlerine saldırmaları, kurtuluş maksadıyla önlerinde duran her şeyi yok etmeye çalışmaları şaşırtıcı değildir. Eğer vicdansızlık ve aptallık halkı daha da kıskırtmaya devam ederse, bu iş açık bir çılgınlığa sürüklenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Bu çılgınlığın Bolşevik Rusya'da nereye vardığını gördük. Rusya'da, Lenin kendisi bile umursamadan, adına sosyalleşme denilen millileşmeyi bir başarısızlık olarak ilan etti. Ekonomi yok edildi, paranın alım gücü sıfırlandı, entelektüel kesim yok oldu, işçi kesimi de ekmeksiz kaldı. Rus halkı kanlı terörün ve çaresizliğin içinde kıvrınmaktadır. Kızıl Diktatörler, ancak Çinli ve Letonyalı paralı asker birliklerinin desteğiyle, hayal kırıklığına uğramış halkın

intikamından korunabilmekteler. Eğer biz uluslararası spekülâtorleri, inatçı parti tutkunlarını, burjuvazinin temsilciliğini aşırı şekilde yüklenenleri ve Alman halkına tamamen yabancı olan bir ırkın mensuplarını hükümette bırakırsak, bizim de varacağımız yer orası olacaktır.

Kulağımıza fısıldanan o güzel, güzel sözler nelerdi:

Karşılıklı anlayış içinde barış; Halkların Birliği; Parlamentarizm, Halkın Egemenliği, Demokrasi, Proletarya Diktatörlüğü⁵, Sosyalizm, Kapitalizmin yok edilmesi, Militarizmden kurtuluş ve bunlar gibi daha nice güzel sözler. Hani; yeni, özgür bir halk ortaya çıkacaktı ve o kendi kaderini kendi belirleyecekti? Bunların hiçbirisi gerçek olmadı, olması da mümkün değildi. Asla ileride de gerçekleşmeyecek! Bu sloganların gerçekleşmesini istiyorsak, öncelikle biz, ahlaki bir ciddiyetle bu yaşananlara detaylı bakmamız ve sloganların ayrıntılarını incelememiz gerekir. Akıllı ve iyiliksever bir doktor gibi, hiçbir çabayı esirgmeden, ağır kriz halindeki hastanın, hastalığının belirtilerini dikkatlice inceleyip hastanın mevcut durumunu özenle ortaya çıkarıp, hastalığının nereden geldiğini bulmamız gerekir.

Zamanımızın hastalığı Mammonizimdir.

Mammonizm nedir? Mammonizm, büyük uluslararası para güçlerinin ürkütücü, görünmez ve gizemli egemenliğidir. Mammonizm aynı zamanda bir zihniyet halidir; mammonist zehirle enfekte olmuş herkesin bu para güçlerine tapınmasıdır. Mammonizm, insanın doğasında bulunan sağlıklı kazanç dürtüsünün ölçsüz bir şekilde abartılmasıdır. Mammonizm, parayı paraya yığmaktan başka daha yüksek bir hedef tanımayan, eşi benzeri

⁵ Sadece emekçinin sözü geçerli olacak.

olmayan bir vahşetle dünyanın tüm güçlerini hizmetine almaya çalışan ve bu nedenle dünya üzerindeki tüm halkların iş gücünü ekonomik köleliğe, sömürüye sürükleyen çılgın para hırsıdır.

Mammonizm, tüm ahlaki kavramların düşmesine yol açan bir ruh halidir. Mammonizm, bir dünya fenomeni olarak, insandaki acımasız, bencil egoizmle eşdeğerdir. Mammonizm, açgözlülüğün, sınırsız iktidar hırsının, yalnızca dünyanın mallarını ve hazinelerini ele geçirmeye yönelik zihniyetin ruhudur. O, en derin anlamda, tamamen bu dünyaya yönelik insan tipinin dinidir. Mammonizm, sosyalizmin tam tersidir. Sosyalizm, yüce ahlaki fikri sahiplenerek; insanın dünyada sadece kendisi için var olmadığı, her insanın topluma, tüm insanlığa karşı görevleri olduğu, aynı zamanda ailesinin, kabilesinin, halkının mevcut refahından sorumlu olduğunun dışında, çocuklarının ve halkının geleceğine karşı devredilemez ahlaki yükümlülüklerinin de var olduğu, düşüncenin ifade biçimidir.

Mammonizmi, daha somut bir şekilde, tüm ulusların güç hırsıyla dolu, büyük kapitalistlerinin karşılıklı işbirliği olarak görmeliyiz. Mammonizmin her zaman örtülü bir şekilde ortaya çıkması, dikkat çekicidir.

Bu Büyük Para güçleridir, o Anglo-Amerikan Emperyalizmi'nin arkasından itici güç. Büyük Para Güçleri, dünya savaşının korkunç insan kıyımını finanse etmiştir. Büyük Para Güçleri, tüm büyük gazetelerin sahibi olarak dünyayı bir yalan ağına sarmalamıştır. Onlar, tüm aşağılık tutkuları keyifle kışkırtmış; mevcut akımları dikkatlice büyütmüş; Fransız intikam fikrini ustaca basın propagandasıyla hararetli bir noktaya taşımış; Panslavist düşüncüyü, Büyük Sırp İmparatorluğu hevesini ve bu devletlerin para ihtiyaçlarını titizlikle beslemişlerdir.

Sonunda da dünya yangınının patlak vermesine neden olmuştur. Almanya'da da Mammonizm ruhu, sadece ihracat rakamlarının büyümesine, ulusal zenginliğin artmasına, ülkece genişlemeye, büyük banka projelerine, uluslararası finansmanın peşinde koşmaya sürükledi. Bu anlayış sonunda kamu ahlakının çöküşüne, yönetici kesimimizin materyalizme ve zevk düşkünlüğüne batmasına, ulusal yaşamımızın yüzeyselleşmesine yol açmıştır. İşte bunların hepsi korkunç çöküşün önemli nedeni olmuştur.

Mammonizmin ve Uluslararası Büyük Sermayenin karşı konulmaz gücünü nereden aldığını merakla sormamız gerekiyor.

Uluslararası Para Güçlerinin karşılıklı işbirliği içinde olmaları tamamen yeni bir fenomen olduğu gözden kaçmıyor. Tarihte bunun bir örneği yok. Uluslararası karşılıklı mali yükümlülükler hemen hemen kimse tanımazdı. Ancak gelişen dünya ekonomisi ve dünya ticareti ile uluslararası faiz ekonomisi fikri yerleşti. Altın Enternasyonal'in işte karşı konulamaz gücünü elde ettiği kök burasıdır ve gücünün kaynağı olan yere darbeyi indiriyoruz.

Faiz, yalnızca paranın varlığı ile zahmetsiz ve sürekli mal akışı elde etmenin yöntemidir. Para varlığına herhangi bir emek ilave edilmeden, faizle Para Güçleri'nin büyümeleri mümkün olmuştur. Şeytani bir yöntem olan borç faizi, Altın Enternasyonal'i doğurmuştur. Borç sermayesi her yerde sıkı bir şekilde kök salmış durumdadır. Büyük Borç Sermaye'si, dev bir ahtapot gibi tüm devletleri ve milletleri sıkı sıkıya çevrelemiş vaziyettedir.

Devlet tahvilleri, devletin borç senetleri, demiryolu tahvilleri, savaş tahvilleri,

ipotekekler, ipotekli tahviller, kısacası her türlü tahvil, tüm ekonomik yaşamımızı öyle bir sarmıştır ki, artık dünya halkları altın ağlar içinde çaresiz bir halde ancak kıpırdanabilmektedir. Faiz prensibi denen şey, eldeki her tür varlığın bir getiri hakkına sahip olacağı anlayışıdır. Devletin kendisi de, kökten yanlış olan bu faiz prensibi anlayışına sahip çıktığı için, kendimizi faiz köleliğine kaptırmış olduk. Oysa sırf paraya sahip olundu diye, sürekli faiz getirisi sağlanabileceğine dair bir tek geçerli ahlaki gerekçe gösterilemez!

Emek harcanmadan oluşan, her türlü faiz ve getiriye karşı içsel direnç, tüm halkların ruhsal yaşamında kendini göstermektedir. Hiçbir zaman bu derin içsel direnç, paranın gücüne karşı halklar tarafından bu kadar bilinçli hale gelmemiştir. Hiçbir zaman Mammonizm, dünya çapında egemenlik kurmaya bu kadar hevesli olmamıştır. Hiçbir zaman mammonizm, alçaklığı, insandaki aşağı olanı isteme duygusunu, güç hırsını, intikam hırsını, açgözlülüğü, kıskançlığı ve yalancılığı, hem bu kadar ustaca gizleyebilmişti hem de acımasız bir şekilde zorla kendine şimdiki gibi hizmet ettirebilmişti. Dünya savaşı aslında, insanlığın gelişim sürecinde, dünyanın kaderini belirleyecek büyük kararlardan biriydi. Gelecekte mammonist-materyalist dünya görüşü mü yoksa sosyalist-aristokratik dünya görüşü mü hakim olacaktır.

Dışarıdan bakıldığında, mammonist Anglo-Amerikan koalisyonu kesinlikle zafer kazanmıştır. Buna karşılık, doğuda Bolşevizm ortaya çıkmıştır. Bolşevizm'de ana fikre bakılırsa bu fikrin kesinlikle mammonist dünya görüşüne zıt bir fikir olduğu görülecektir. Bolşevizmin bu amaçla uygulamaya çalıştığı şey, aslında bir tür acil tedavi yöntemidir. İçsel zehirlenme yaşayan bir hastaya, baş, kol ve bacakları ampute ederek yardım etmeye çalışmak gibidir.

Bu Bolşevizm çılgınlığına da, onun anlamsız devrimlere karşı da, tüm çalışan sınıfları bir araya getiren yeni, planlı bir düşünce geliştirmeliyiz. Yeni düşünce, dünyayı hasta eden zehri dışarı atmak için gereklidir.

Çözümü, paranın faiz esaretinin kırılmasında görüyorum.

Faizli Ekonominin Belirtileri

Ekonomimizin sefil bir şekilde gitmesine sebep olan faizli borç sermayesinin üç belirleyici durumu görülmektedir.

Birincisi: sabit faizli ödünç sermayesinin korkunç dengesizliğidir. Yani, yaratıcı iş gücü katılmadan, kendiliğinden büyüyen ve sonsuza dek büyüyen sermaye. Bu borç sermayesi, abartmadan söylüyoruz, Almanya'da 250 milyar seviyesine ulaşmıştır. Bu devasa tutara karşılık, Almanya'nın toplam sanayisinin işletme sermayesi yalnızca 11,8 milyar tutmaktadır. Buna bir de 16.000 sanayi ile meşgul olan Limited şirketlerinin 3,5 milyarlık sermayesi eklenir. Böylelikle sanayinin toplam sermayesini 15 milyar olarak tespit etmemiz gerekiyor. Böylelikle ilk temel tespitimiz 20:1 olan orandır.

Bu tespit, büyük mali sorunlarla ilgilenenlere şunu göstermektedir: Borç sermayesine karşı alınacak olan önlemler, sanayideki işletme sermayesine karşı önlemlere göre 20 kat daha etkili olması gerekmektedir.

İkincisi: Yukarıda belirtilen 250 milyarlık borç sermayesinin faizi, genel olarak bakıldığında, sonsuz bir süre için yıllık yaklaşık 12,5 milyar tutarındadır (% 5 faize oranına karşılık gelmektedir)⁶. 1915 yılı için hesaplanmış olan, işletmelerin elde

⁶ Parantez tercüman tarafından açıklama amaçlı ilave edilmiştir.

ettikleri karın, 1916 yılında dağıtılan miktarı yaklaşık 1 milyar Mark'tı. Önceki on yıllarda bu rakam ortalama 600 milyon civarındaydı. Son iki savaş yılında (1917 ve 1918'de) bu rakamın önemli ölçüde yükselmiş olması muhtemel olmakla birlikte, içinde bulunduğumuz yılda da tekrar bir düşüş kaydedecektir.

Tüm Alman anonim şirketlerinin ortalama kârlılığı %8,21 idi; yani sabit faizli tahvillerin ortalama getirisinden sadece yaklaşık %3,5 daha yüksekti.

Tekrar ediyorum, Alman halkı gelecekte büyük borç sermayesinin çeşitli faizleri için yaklaşık 12,5 milyar sürekli ödeme yapmak zorunda kalacak. Buna karşılık, sanayinin sermayesinden elde ettiği gelir, en yüksek konjonktür yılında sadece 1 milyar, hatta normal konjonktür dönemlerinde ise sadece 0,6 milyar seviyesindeydi. Yani burada da yine 20:1'den 12:1'e varan bir oran görüyoruz.

Üçüncüsü ve en önemlisi:

Büyük borç sermayesinin faiz ve bileşik faiz yoluyla, insanın her türlü kavrama yeteneğini aşan, muazzam büyümesidir. Burada biraz daha derine inmem gerekiyor ve yüksek matematiğe küçük bir gezinti yaparak problemi açıklamayı umuyorum. Öncelikle birkaç örnek:

Satranç oyununun icadıyla ilgili zarif hikâye bilinmektedir. Zengin Hint Kralı Sherham, kraliyet oyununun icadı için teşekkür olarak, mucide bir dileğini yerine getirme sözü verdi. Bilge de Kral'a şu dileği açıkladı: Kral, satranç tahtasının ilk karesine bir buğday tanesi, ikinci karesine iki tane, üçüncü karesine dört tane ve böylece her bir sonraki kareye bir önceki karedekinin iki katı buğday tanesi koyacaktı. Kral, bilgenin sözde mütevazı dileğine gülümsedi ve her kareye buğday tanelerini dağıtmak için bir çuval buğday

getirilmesi emrini verdi. Bilindiği üzere, bu dileğin yerine getirilmesi dünyanın en zengin hükümdarı için bile imkânsızdı. Dünyadaki bin yıllık tüm hasatlar bile satranç tahtasının 64 karesini doldurmaya yetmeyecekti.

Bir başka örnek: Bazıları okul zamanlarından bileşik faiz hesaplamalarının zorluklarını hatırlayacaktır; İsa'nın doğumu zamanında bileşik faize yatırılan bir kuruşun, her 15 yılda bir ikiye katlanarak nasıl çoğaldığını... İsa'dan sonra 15. yılda kuruş 2 kuruşa, MS 30 yılında 4 kuruşa, MS 45 yılında 8 kuruşa ve böyle devam ederek büyümüştür. Çok az kişi bu kuruşun bugün hangi değeri temsil edeceğini hatırlayacaktır. Tüm dünyamız saf altından yapılmış olsa, dünyamızdan 1.297.000 kat daha büyük olan güneşimiz ve kızıl kor halinde altından olan tüm gezegenlerimiz bile, bileşik faize yatırılmış bu kuruşun değerini ifade etmeye yetmeyecektir.

Üçüncü bir örnek: En eski uluslararası plütokrazi⁷ olan Rothschild ailesinin serveti, bugün yaklaşık 40 milyar olarak tahmin edilmektedir. Bilindiği üzere, yaşlı Amschel Mayer Rothschild, 1800'lü yıllar civarında Frankfurt'ta, kayda değer bir kişisel serveti olmadan, Hessen Kontu I. Wilhelm'in kendisine muhafaza etmesi için verdiği milyonları tekrar borç vererek ailesinin devasa servetinin temelini atmıştır.

Eğer Rothschild ailesinin parası, faiz ve bileşik faiz yoluyla, kuruşun sadece mütevazı hızında büyümüş olsaydı, eğri mevcut eğri kadar dik olmazdı. Biz yine de, Rothschild ailesinin toplam servetinin yalnızca kuruşun hızıyla artmaya devam

⁷ PLÜTOKRASİ : i. (Fr. ploutocratie < Yun.) sosyo. Yönetimin zenginler elinde olduğu iktidar şekli, zenginler yönetimi, zenginler iktidârı, zengin erki. (<https://lugatim.com/s/PLÜTOKRASİ>)

ettiğini varsayarsak, Rothschild serveti 1935 yılında 80 milyar, 1950 yılında 160 milyar, 1965 yılında 320 milyar Mark olacak ve böylece tüm Alman ulusal servetini çoktan aşmış olacaktır.

Bu üç örnekten matematiksel bir yasa çıkarılabilir. Rothschild servetinin yükselişini gösteren eğri, satranç tahtasındaki buğday tanelerinin sayısından türetilen eğri ve bileşik faizle kuruşun çoğalmasını gösteren eğri, basit matematiksel eğrilerdir. Tüm bu eğriler aynı karaktere sahiptir. Başlangıçta mütevazı ve yavaş bir yükselişten sonra, eğri gittikçe dikleşir ve pratikte kısa sürede teğetsel olarak sonsuza gider.

Sanayi sermayelerinin eğrisi ise çok farklı bir seyir izler. Çoğunlukla küçük başlangıçlardan doğmasına rağmen, eğriler kısa sürede güçlü bir yükseliş gösterir, ta ki sermayenin belirli bir doygunluğa ulaşmasına kadar. Sonrasında eğriler düzleşir. Yeni icatlarla bu eğriler bir müddet daha yatay yakın şekilde düz devam eder. Ama mevcut fabrika tesislerinde, makine gibi ekipmanların değer kayıpları oluştuğunda, genellikle çeşitli sanayi kollarına göre değişik olsa da, eğrile biraz düşüş gösterir. Burada sadece bir örnek vermek istiyorum: Krupp işletmesinin gelişimi.

1826'da yaşlı Krupp neredeyse hiç serveti olmadan öldü. 1855'te Alfred Krupp, Mısır hükümetinden 36 adet top üretimi için ilk siparişini aldı. 1873'te Krupp halihazırda 12.000 işçi çalıştırıyordu. 1903'te Bayan Bertha Krupp, tüm fabrikaları ve ek tesisleri 160 milyon karşılığında Alfred Krupp A.G.'ye sattı. Bugün şirketin sermayesi 250 milyon. Krupp adı biz Almanlar için ne ifade ediyor? Endüstriyel gelişimimizin zirvesini, dünyanın en büyük top üreticisini, muazzam miktarda, en kararlı, en hedef odaklı ve en yoğun iş performansını ifade ediyor. Ayrıca yüz

binlerce vatandaşımız için Krupp şirketi ekmek ve iş demektir. Halkımız için savunma ve silah demek ama yine de Rothschild'in milyarları karşısında bir cücedir. Krupp servetinin bir yüzyıldaki büyümesi, Rothschild servetinin faiz ve bileşik faiz yoluyla zahmetsiz ve sonsuz değer artışı karşısında ne ifade eder ki?

KÖKLÜ ETKİ

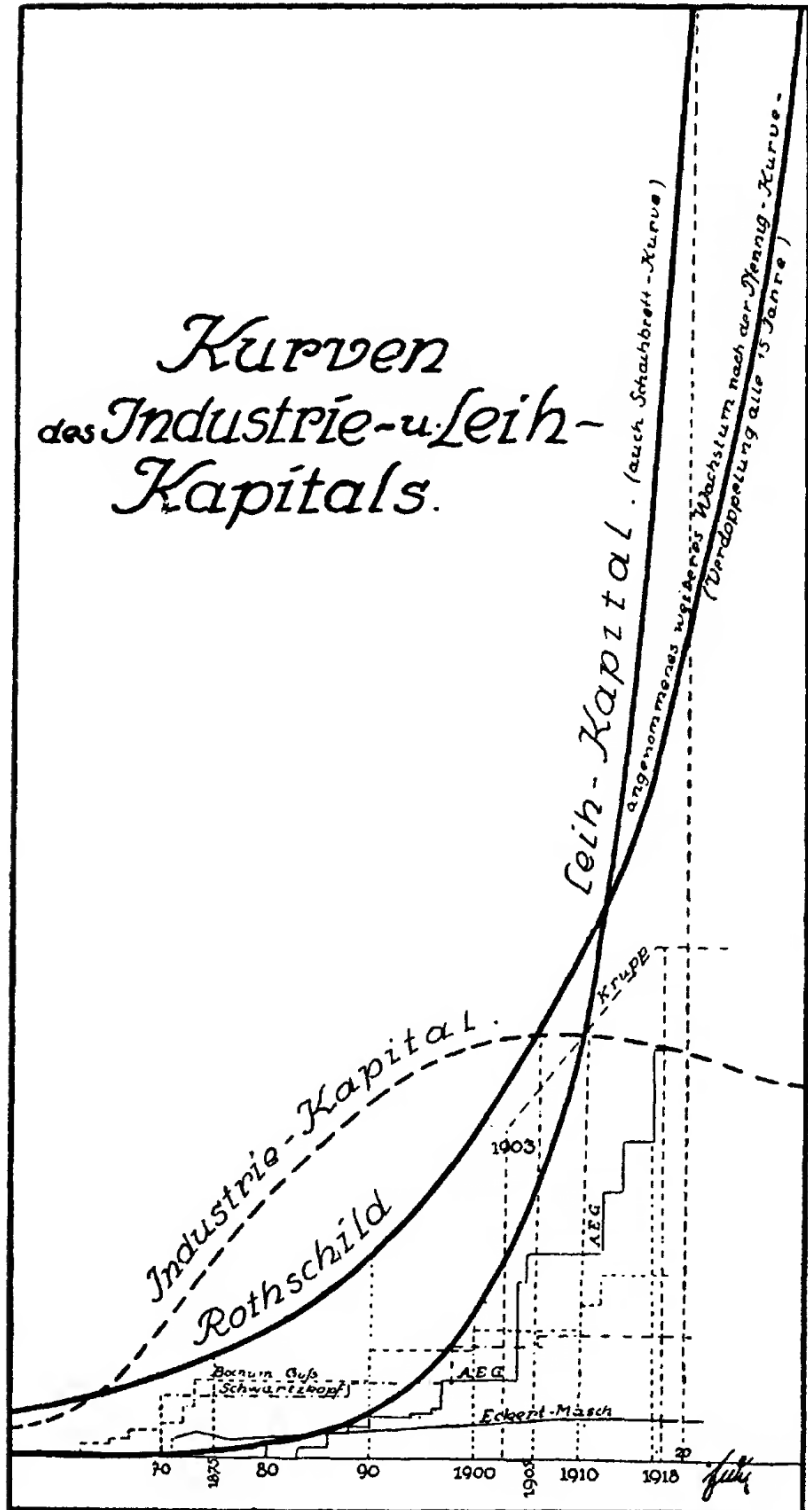
Kalın çizilmiş olan iki eğri borç faizi eğrileridir. Üstteki eğri Rothschild servetinin gelişimini göstermektedir. Alttaki, başlangıçta düz seyreden ve sonra hızla yükselen eğri, bu tür tüm eğrilerin karakteristik gelişimini genel olarak göstermektedir. Bu eğrilerde, apsisler (x eksenini değerleri) sabit kalırken ordinatlar (y eksenini değerleri) ikiye katlanmaktadır.

Kesik çizgili hat, son 40-50 yıl içindeki toplam sanayimizin gelişim eğrisini göstermektedir. Farklı şekillerde ince kesik çizgilerle gösterilen hatlar, rastgele seçilmiş büyük sanayi işletmelerinin gelişimini göstermektedir ve sanayi sermayesinin kesik çizgili genel karakteri bunlardan türetilmiştir.

Özellikle belirtilmelidir ki, eğriler ölçekli olarak çizilmemiştir ve özellikle borç sermayesi eğrileri bir bakıma oldukça sıkıştırılmış görünmektedir. Örneğin, Rothschild servetinin eğrisi, Krupp eğrisine kıyasla en az 80 kat daha yüksek olmalıydı.

Eğrilerin çizimindeki amaç, sadece iki farklı sermaye türünün temelden farklı karakterini göstermektir. Borç sermayesi eğrileri başlangıçta çok yavaş yükselen bir gelişim gösterir; sonra gelişim hızlanır, ta ki giderek çılgınca bir hal alıp her şeyi kendine çekerek, insani kavrayışın çok ötesine geçip sonsuza doğru yönelene kadar.

Sanayi sermayesinin eğrisi ise sonlu kalır! Her ne kadar seyri tekil durumlarda güçlü sapmalar gösterebilse de, genel olarak endüstriyel gelişimin temel karakteri her zaman şöyle olacaktır: güçlü bir başlangıç gelişiminden

sonra, belirli bir olgunluk ve doygunluk dönemi gelir, ardından da yavaş veya hızlı bir düşüş gelir.

Hiçbir şey bize borç sermayesi ile sanayi sermayesi arasındaki derin özsel farkı bundan daha net gösteremez. Hiçbir şey bize, borç faizinin yıkıcı etkileri ile muhteşem sanayi işletmelerine yatırılan riskli işletme sermayelerinin işletme kârları (temettüleri) arasındaki farkı, bu karşılaştırmadan daha açık gösteremez.

Borç sermayesi ve sanayi sermayesinin tabi olduğu matematiksel yasaların anlaşılmasının, bozulmuş finans ekonomimizde değişim için kaldıracın nereye yerleştirilmesi gerektiğini bize gösteren tek yol olduğu ne kadar vurgulansa azdır.

Açıkça görüyoruz ki, insanlığın belası olan şey ne kapitalist ekonomik düzen ne de sermayenin kendisidir. **Büyük borç sermayesinin doyumsuz faiz ihtiyacıdır çalışan tüm insanlığın laneti!**

Sermaye olmalı! Emek olmalı! Emek tek başına az şey başarabilir. Sermaye tek başına hiçbir şey başaramamalı!

Emeksiz sermaye saf kalmalıdır! Bu nedenle, devrimin en önemli talebi, en asil görevi, bir dünya devriminin en mantıklı amacı, paranın faiz köleliğini kırmaktır.

Rothschild ailesinin bugünkü değeri 40 milyar olarak tahmin edilmektedir. Amerikan yüksek finansının milyarderleri olan Cahn, Löb, Schiff, Speyer, Morgan, Vanderbilt ve Astor beylerin toplam serveti en az 60-70 milyar olarak tahmin edilmektedir. Sadece %5'lik bir faiz oranıyla bile, bu 8 ailenin geliri 5-6 milyar etmektedir ki bu, Helfferich'in 1912 yılındaki araştırmalarına göre Prusya'daki tüm vergi mükelleflerinin %75'inin yıllık toplam gelirine neredeyse eşittir. (O dönemde yaklaşık 21.000.000 vergi mükellefi vardı. Bunun %75'i yaklaşık 15.000.000'dur. Her vergi mükellefine

ortalama 1,56 aile üyesi düşmektedir, dolayısıyla toplam 23 milyon aile üyesi.)

Yaklaşık 38.000.000 Alman, yukarıda bahsedilen milyarderlerin yıllık geliriyle geçinmek zorunda kalmıştır. Elbette Amerikalı milyarderler, Rothschild hanedanı ve benzerleri gibi tam anlamıyla borç sermayedarları değildir; Amerikalı milyarderlerin "100 milyon dolarlık milyarderler" mi yoksa gerçek "1000 milyon marklık milyarderler" mi olduğu konusunda tartışmak da istemiyorum. İlk durumda bir veya iki düzine daha Kroisos'u⁸ hesaba daha katmak gerekecektir. Ya da doğrudan Rathenau'nun bahsettiği o "300 zenginini" dikkate alalım, o zaman hesaplamamız kesinlikle doğru olacaktır. Burada kesin bir rakam vermek önemli değil, ancak 300'e 38.000.000 oranındaki büyüklük oranı, uluslararası borç sermayesinin zorba egemenliği hakkında gözlerimizi açmaya yetecektir.

Bu nedenle, tüm çalışan emeği boğmak zorunda olan bu korkunç zincirleri tek bir hareketle kırıp atalım. Yoksa uluslararası borç sermayesi istisnasız tüm insanlığı, sürekli faiz doğuran parayla, faiz ödeme yükümlüsü haline getirecektir.

İşte bu üç nokta, iç finansal sıkıntılarımızın hafifletilmesi için kaldıracın nereye etkili bir şekilde yerleştirilmesi gerektiğini bize ilk kez net olarak gösterdi. Ayrıca, tüm sosyalist düşünce dünyasının sanayi sermayesine karşı başlattığı vahşi saldırının tamamen yanlış olduğunu da anladık. Çünkü, sağlam bir ekonomi varsayıldığında, tüm girişimci kârlarının tamamı vergilendirildiğinde veya kamunun yararına çevrildiğinde bile, devlet bütçemizin devasa finansal yükleri

⁸ Lidya kralı Kroisos'un efsanevi gücü ve zenginliğine atıfta bulunmaktadır.

karşısında gülünç denecek kadar küçük kalacaktır.

Paranın faiz köleliğinin kırılmasıyla tüm finansal sefalet bir vuruşta ortadan kaldırılabilir. Artık ayaklarımızın altında yeniden sağlam zemin hissedeceğiz. Bir anda, bu uğursuz borçlanma ekonomisiyle kendi kendimizi anlamsız bir şekilde kandırdığımızı anlayacağız.

Ödünç verilen sermaye borçtan başka nedir ki? **Borç sermayesi borçtur!** Bunu ne kadar tekrarlasak azdır.

Alman halkı topluca, önce savaş için 150 milyar borç alıp, kendisi bunun için 7,5 milyar faiz ödemesi sözü verip, sonra da bunun için 7,5 milyar ucube vergiler şeklinde kendisinden tahsil edilmesi, gibi baştan beri aşık olan bir sıkıntıya düşmesi, ne büyük bir çılgınlıktır, değil mi?

Bu kendini kandırmadır ki, bir de bu savaş borçlanma ekonomisi ile yabancı ülkelere karşı övünüp duruyoruz. Nispeten az sayıdaki büyük sermayedarın bundan muazzam fayda sağlaması, orta ve küçük sermayedarlar da dahil olmak üzere, tüccarlar, zanaatkarlar, sanayiciler yani tüm çalışan halk bu faizleri ödemek zorunda kalması, aptallığın ötesi bir gerçekliktir.

İşte burada bu düşüncenin tüm siyasi yönü de ortaya çıkmaktadır. Burada görebilirsiniz ki, gerçekten de sadece büyük borç sermayesi, tüm çalışan insanlığın lanetidir. İnsan bu meseleyi nasıl çevirip döndürürse döndürsün, sonunda her zaman tüm çalışan kitle borç sermayesinin faizlerini ödemek zorunda kalır. Orta ve küçük sermayedarlar bile kazandıklarını zannettikleri o güzel faizlerinden bir şey elde etmeleri mümkün değildir, çünkü faiz tutarları tamamen vergilendirilip ellerinden alınmak zorundadır. İster doğrudan vergiler, ister

dolaylı vergiler, damga vergileri, harçlar veya diğer işlem masrafları şeklinde olsun, her zaman çalışan halk kandırılan taraf olur, büyük sermaye de bundan yararlanan taraf olur.

Şimdi şu çok şaşırtıcı değil midir? Marx ve Engels'in sosyalist dünyası da dahil olmak üzere, komünist manifestodan başlayarak Erfurt Programı'na varıncaya kadar (özellikle Kautsky de dahil), bugünün sosyalist iktidar düşünce sahipleri, borç sermayesinin çıkarları karşısında adeta komutla durup, suspus kesiliyorlar. Faizin kutsallığı bir tabudur; faiz en kutsal şeydir! Faizi sarsmaya henüz kimse cesaret edememiştir. Mülkiyet hakları, soyluluk, kişinin can ve mal güvenliği, kralların taç giyme hakları, köklü imtiyazlar, dini inanışlar, askeri onur, vatan-millet ve özgürlük gibi kavramlar, her şey kuş gibi serbest uçup gitmesine müsaade edilebilirken, **faiz, daima kutsal ve dokunulmaz kalabilmektedir.**

Mal varlığına el koymalar, kamulaştırmalar gündemdedir. Çünkü bunlar sözde toplum yararınadır. Oysa bunlar bireylere karşı işlenmiş, tam anlamıyla hukuk ihlalleridir. Bu ihlallerin hepsi makul sayılırken, iş faize gelince, faize *"noli me tangere"* yani, *"bana dokunma"* komutu uygulanıyor. Devlet borcunun faizi, devlet bütçelerinin kutsalı olarak kalıyor. Oysa bu devasa yük devlet gemisini denizin derinliklerine itmektedir ama sırf büyük para güçlerinin yararı için kurulmuş düzenek sayesinde, yine de bu dolandırıcılığa devam edilmektedir.

Küçük faiz yatırımcılarına yönelik, ileride daha geniş şekilde ele alacağımız itiraz konularına burada kısaca değinmem gerekiyor ki, bu konu zihinleri gereksiz yere meşgul etmesin. Aslında büyük meseleleri tartışırken bu küçük konuları bir kenara bırakabilirdik. Çünkü zaten sosyal yardım sistemini en geniş şekilde

geliştirerek, bu insanların mağduriyetlerini gidereceğimiz açıktır.

Biraz evvel dolandırıcılıktan bahsettim; faiz dolandırıcılığından! Sert bir ifade, evet. Ama savaş zamanında hem cephede hem de yurttan en çok kullanılan bu kelime bir yerde haklılık payı taşıyacaksa, en çok da faiz dolandırıcılığı bağlamında kullanılması uygun olacaktır.

Peki, savaş borçlanmaları nasıl gerçekleşti? İmparatorluk, ilk 5 milyarlık borçlanmayla halkın cebindeki gerçek tasarrufları topladı. Bu para geri dönüp piyasaya dolaşıma girdiğinde, yeni borçlanma geldi ve hem dolaşımdaki bu parayı hem de kalan son tasarrufları emdi. Sonra pompa tekrar çalıştı, milyarları çekti, paralar yine geri döndü. Bu sözde güzel oyun dokuz kez tekrarlandıktan sonra, İmparatorluk toplam 100 milyarlık borç batağına saplanmış oldu.

Bunun karşılığında sadece, halkın elinde üzerine güzel desenler basılmış 100 milyarlık kağıt parçaları, kaldı. Önce bu rakam kadar zenginleştirmiş sandık, şimdi ise devlet çıkmış “İflas etmek üzereyim” diyor.

Peki ama neden? Ben sağ cebimden yüz marklık banknotumu çıkarıp sol cebime koysam, bu işlemi ne kadar tekrarlarsam tekrarlayayım iflas etmem ki! Savaş borçlanması politikamızın ne kadar akılsızca olduğunu, bir de üstüne iflas ilan ederek kanıtlamak, yapabileceğimiz en büyük aptallık olur.

Paranın faiz köleliğini kiralım! Savaş borçlanma senetlerini, faizlerini iptal ederek yasal ödeme aracı ilan edelim; böylece mart karları güneşin karşısında nasıl erirse, devlet iflasının kabusu da öyle üzerimizden eriyip kalkacak.

Bana, faiz ödemelerinin kaldırılmasının üstü örtülü bir devlet iflası olduğunu söylediler. Hayır, bu doğru değil! Devlet iflası hayaleti aslında sadece para baronlarının uydurdukları, çocukları ve dadıları korkutmak için kullandıkları bir masaldan ibarettir.

Fr. Röhr'ün “Devlet İflası Hakkında Herkesin Bilmesi Gerekenler”⁹ adlı kitabı tamamen mammonist (para merkezli) düşünce kalıplarına saplanıp kalmış olan bir kitaptır. Yazar, genel olarak sosyalleşmenin (kamulaştırmanın) bize getireceği ekonomik zararları gayet net görüyor ve ekonomimizi yeniden inşa etmenin bizi kurtarabilecek tek yol olduğuna doğru bir şekilde işaret ediyor. Fakat faizin kutsallığı hurafesinden kendini kurtaramıyor ve bu yüzden devlet iflasını, para sisteminin çıkarları doğrultusunda korkunç bir felaket olarak gösteriyor.

İlginçtir ki Röhr, daha iyi bir tarihsel kavrayışa sahip olmasına rağmen bu düşünceden kurtulamıyor ve sonuç bölümünde şöyle diyor: “Eğer yıkıcı ekonomik felaket kaçınılmazsa, bundan kimse kurtulamaz.” Oysa 81. sayfada, devlet mali yönetimindeki başarısızlıkların etkilerinin kısmen çok hızlı telafi edildiğini kabul ediyor. 68. sayfada ise ne olursa olsun, Rusya'nın (geçen yüzyılda) bu para krizlerini kalıcı sorunlar yaşamadan atlattığını belirtiyor.

Sayfa 76'da devlet iflaslarının etkilerini incelerken şöyle diyor: **Her ne kadar genel olarak derin ekonomik sıkıntılar yaşansa da, bu durum ne devletin ne de ekonomik güçlerinin yok olmasına yol açmıştır. Tam tersine, çoğu kez ulusal ekonominin kısa sürede canlandığı ve devlet maliyesinin iyileştiği gözlemlenmiştir.** Yazar bundan

⁹ Das Buch von Fr. Röhr „Was jeder vom Staatsbankrott wissen muß”

sadece üç satır sonra devlet iflasının kesinlikle ekonomik bir felaket olduğunu ve sınırsız bir sefaletle yol açacağını söylüyorsa, yazarın bu mantığı anlayamadığımı belirtmeliyim.

Ama gelin kendi özel durumumuza dönelim! Hangisi daha dürüst? İkiyüzlü Ferisiler gibi, savaş borçlanma senetlerinin dokunulmazlığından bahsedip aynı anda halkı görülmemiş bir vergi yüküyle ezmek mi? Yoksa bir maliye bakanının cesaretle halkın karşısına çıkıp: "Savaş borçlarının faizlerini ödeyemem, ya da ancak sizden aynı miktarda vergi topladığım takdirde ödeyebilirim" demesi mi?

Devlet halka şöyle demeli:

"... ama o zaman, savaş sırasında, mutlaka paraya ihtiyacım vardı. Daha akıllıca bir çözüm (İngiltere örneğine bak) aklıma gelmedi ve böylece yüksek faizli savaş borçlanması aldatmacasını yaptım. Affet sevgili halkım, sonuçta senin için yapıldı, ama artık saklambaç oynamayalım. Ben, devlet olarak artık faiz ödemeyeceğim ve sen, vergi mükellefi olarak bu faizlerin ödenmesi için vergi ödemek zorunda kalmayacaksın. Bu, işlerimizi önemli ölçüde basitleştirecek; devasa vergi toplama mekanizmasından ve aynı şekilde devasa faiz ödeme sisteminden kurtulacağız, yani muazzam miktarda para ve iş gücünden tasarruf edeceğiz."

Bu dolandırıcılığın açığa çıkarılması üzerinde uzun süre durdum, ama büyük resmi bir an bile gözden kaçırmamayı kesinlikle daha önemli bir temel mesele olarak görüyorum.

Emeğe dayalı sıradan vatandaşın ortalama yıllık geliri 1500 Mark iken, diğer taraftan sermayeden gelir gelir elde etmekte olan vatandaşların durumunu inceleyelim.

Mağdur olacak kişiler grubu, yani diyelim ki vergi beyannamelerine göre 30.000 Mark üzerinde sermaye geliri elde edenler grubunu inceleyelim. Bavyera Eyaletinin vergi beyannamelerine göre yalnızca 822 kişidir. Sermayeden yüksek gelir elde eden bu kişiler vergi mükelleflerinin sadece %0,4'ünü oluşturmaktadır. Tüm Almanya'da bu kişiler yaklaşık 10.000 kişiye tekabül ediyor. (İşte o meşhur üst düzey "10 bin kişi!", Bavyera İstatistikleri, 1913).

Şimdi bu devrimci talebin en önemli yönlerini kısaca artık açıklığa kavuşturalım ve meseleleri öncelikle ulusal bakış açımızdan ele alalım.

Öncelikle mevcut durumumuza net bir bakış açısına ihtiyaç var. Devlet Sekreteri Schiffer, Berlin Ticaret Odası'ndaki büyük konuşmasında durumu "öngörülemez" olarak tanımladı. Bu kısmen doğrudur. Görünür durumda olan şudur; ekonomimizin muazzam borç yükü altındadır; para birimimiz aşırı değer kaybetmektedir, kısacası bir gecede yoksul bir halk haline geldiğimiz bir gerçektir.

Öngörülemez olan, barış antlaşmasıyla bize yüklenen tazminatın yükümlülükleridir. Gördüğümüz gibi, mevcut borç senetleri yaklaşık 250 milyara ulaşıyor. İtilaf Devletleri'nin bize herhangi bir şekilde 50 milyar daha savaş tazminatı yükleyeceğini varsayarsak, toplam borç yaklaşık 300 milyara ulaşacak.

Bu incelemenin dar çerçevesine sığdırmak zor olsa da, Alman ulusal servetinin büyüklüğü hakkında burada birkaç söz söylenmesi gerekiyor. Helfferich ve Steinmann-Bucher'in araştırmaları, Alman ulusal servetini yaklaşık 350 milyar olarak hesaplıyor. Ne kadar dikkatli hazırlanmış olursa olsun, bu tür tespitlere ancak çok sınırlı bir değer atfedilebilir. Bu rakamlar

yalnızca ekonominin istikrarlı olduğu dönemler için geçerlidir. Ayrıca devlet ve belediye mülklerinin, örneğin yol yapımları, nehir düzenlemeleri gibi varlıkların da dahil edilmesi nedeniyle yanıltıcıdır. Bu tür çalışmaların yapımının muazzam paralar gerektirdiği açıktır. Ancak bunların gerçekte kendi başlarına bir değeri yoktur. Ulusal servetin büyüklüğünü ölçmek için daha iyi bir ölçüt, savunma katkısı veya savaş varlık vergisi beyannamelerinden elde edilen vergilendirilebilir servettir. Bu hesaplama göre toplam miktar 192 milyar olarak ortaya çıkmıştır ki bu, Helfferich'in hesaplamalarına göre oldukça düşük bir rakamdır. Bu rakama, yasal olarak vergi muafiyeti olan küçük varlıklar için yaklaşık %10'luk bir ekleme ve "gizli rezervler" için de benzer büyüklükte bir ekleme yapılabilir.

Her halükarda, 250 milyar markın üzerinde bir ulusal varlıktan bahsetmek bana ütöpic görünüyor. Ama bu rakamın da yalnızca çok sınırlı bir değeri vardır. En doğrusu, sayısal olarak ölçülebilir bir ulusal varlık kavramını tamamen terk etmek ve ulusal varlığın yalnızca tüm ulusun zihinsel ve fiziksel iş gücünde ifadesini bulunduğunu kabul etmektir. Yani bu varlık kavramı, dar bir sermaye kavramıyla hiçbir ilgisi yoktur. Elbette, ulusal varlığın bir kaynağı olarak yer altı zenginlikleri, orman zenginlikleri ve verimli toprakların varlığını da görmemiz gerekir, ancak bu şeyler de sayısal olarak ölçülemez, çünkü yer altı zenginlikleri ya atıl kalır ya da jeolojik raporlara göre milyarlarca ton kömür vesair denilerek parasal rakam belirtilmeden hesaplanır.

Almanya'nın aslında yoksul bir ülke olduğunu unutmamalıyız. Neredeyse hiç tekeli yoktur. Yeraltı kaynakları bakımından çoğu komşu ülkenin çok gerisindedir. Çin, Hindistan ve Amerika'nın muazzam yeraltı zenginliklerinden bahsetmeye bile gerek yok. Toprak verimliliği açısından, Rusya'nın bereketli

kara topraklarının ve zahmetsizce üretim yapılan tropikal ve subtropikal bölgelerin çok gerisinde kalmaktadır. Sonuç olarak, elimizde sadece halkımızın çalışma gücü, çalışma isteği ve yeterli iş imkanının varlığı kalıyor. Bu durumda, teminatlı kredilerden veya borç senetlerimiz için maddi bir güvenceden söz edilemeyeceğinin farkında olmalıyız.

İster faizli savaş tahvili, isterse de faizsiz olan devlet banknotu olsun, bunların arkasında yalnızca tüm halkın vergi gücü vardır. Vergi gücü, tüm çalışan nüfusun iş gücünün bir fonksiyonu olmaktan başka bir şey değildir.

Şimdi burada ele alınan bir başka soru kompleksi hakkında kısaca netlik kazanmamız gerekiyor. Bu da devlet gelir kaynaklarımızın ve harcamalarımızın ana kalemleri hakkındadır. Özel hayatımızda para temin etme meselesinin kapladığı geniş alan ile devlet mali yönetimine ilişkin büyük meselelere gösterdiğimiz ilgi arasında garip bir tezat vardır. Oysa bireysel ekonomi ile ulusal ekonomi arasında esasen önemli bir fark yoktur.

Devlet gelirlerinin ana kalemleri şunlardır: birincisi, posta ve demiryollarının net gelirleri; ikincisi, devlet madenleri ve orman işletmeleri gibi diğer işletmelerden elde edilen gelirler; üçüncüsü, gümrük vergisi gibi dolaylı vergiler; dördüncüsü ise doğrudan vergilerdir.

Bu kadar pratik konularda yalnızca teorik tartışmalar yapmak istemediğim için, 1911 yılı Bavyera Eyaletinin bütçesi¹⁰ üzerinden

¹⁰ Aşağıdaki bilgiler, 1913 yılı Bavyera İstatistik Yıllığı'ndan yuvarlanmış rakamlarla alınmıştır. Bu, savaş öncesinde yayımlanan ve Bavyera maliyesi hakkında kapsamlı bilgi veren son istatistik yıllığıdır. Savaş sırasında daha yeni bir baskı yayımlanmamıştır.

kalemleri büyüklüklerine göre kısaca açıklamak istiyorum:

Posta, telekomünikasyon ve demiryolları¹¹ 120 milyon;

Ormanlar, madenler ve bunun gibileri yaklaşık 40 milyon,

Dolaylı vergiler 53 milyon,

Doğrudan vergiler 60 milyon.

Ayrıca damga harçları, ücretler, miras vergileri, gayrimenkul vergileri, devlet tarafından yapılan transferlerden 67 milyon daha gelir elde edilmiştir.

Şimdi harcamalar ne durumda? Burada ilk sırada, demiryolu tahvilleri de dahil olmak üzere, devlet borcunun faiz ödemeleri için 85 milyon marklık harcamalar yer alıyor. Kraliyet harcamaları için 5 milyon, adalet yönetimi için 27 milyon, iç yönetim için 40 milyon, kiliseler ve okullar için 51 milyon, maliye yönetimi için 13 milyon, imparatorluk amaçları için 50 milyon, emekli maaşları için 36 milyon harcaması yapılmaktadır. Diğer harcamalar ise 5 milyon. Bu mutlu yıl olan 1918'de Bavyera maliyesinin yıllık bütçesi, 27 milyon marklık bir gelir fazlasıyla dengelenmiştir.

Düşüncemiz çerçevesinde bizi ilgilendiren sadece, faiz köleliğinin kırılmasıyla, ortadan kalkabilecek harcamalardır. Burada doğal olarak ilk sırada 85 milyon tutarındaki devlet borçlarının faiz

ödemeleri yer almaktadır. Buna ek olarak, mali yönetim için yapılan harcamaların büyük kısmı olan yaklaşık 10 milyon; ayrıca imparatorluk amaçları için yapılan harcamaların büyük bir kısmı ki, bunun yarısını 25 milyon olarak hesaplamak istiyoruz ve son olarak Kraliyet hanesi için yapılan 5 milyon tutarındaki harcamalar da bulunmaktadır. Toplamda 125 milyon.

Bu kalemlerin ortadan kalkması, gördüğümüz gibi sırasıyla 53 ve 60, toplamda 113 milyon getiren tüm doğrudan ve dolaylı vergilerin kaldırılması imkanını sunuyor! Ancak biz kesinlikle doğrudan ve dolaylı vergilerin tamamen kaldırılması gerektiği görüşünde değiliz. Makul sınırlar içinde bu vergiler bir yandan eğitici, diğer yandan düzenleyici etki yapmaktadır. Mal varlığından elde edilen gelirin makul, kademeli bir vergiye tabi tutulması kesinlikle adil ve yerindedir. Zira devlet de kendi güç araçlarıyla mülkiyetin güvenliğini sağlamak zorundadır. Aynı şekilde, ticaret ve sanayinin işletme kârlarından uygun vergi ödemeleri yapması da mantıklı görünmektedir. Çünkü devlet de onlar için kamu ulaşım yollarının korunması ve geliştirilmesini sağlamak zorundadır. Oy kullanma hakkına sahip her vatandaş için uygun asgari kişi başı bir vergi vermek de adaletin bir gereğidir. Çünkü devletten şahsi ve mülkiyet güvenliğinin korunması talep edilmektedir.

Dolaylı vergiler alanında, saf lüks tüketim vergilerinin güçlü bir şekilde artırılması iyi bir düzenleyici etki yaratabilirken, halkın temel gıda ve ihtiyaçları vergiden muaf tutulmalıdır!

Böyle düzenlenecek olan bir vergi politikasının sonucunda, yüksek finansal getiriden ziyade başka maksat aranmalıdır. Zaten bunun ötesinde başka bir maksattan söz edilemez. Çünkü bu vergi politikası nüfusun büyük çoğunluğu

¹¹ Sürekli artan ücret oranları ve malzeme fiyatları, Bavyera Devlet Demiryolları'nın 1918 yılında net gelirinin 3 milyon marka düştüğüne yol açmıştır; bu, önceki yıllarda ortalama 80 milyon mark iken, Prusya'da ise Maliye Bakanı Simon'un bildirimlerine göre, daha önceki 700 milyon marklık gelirlerin yerine 1.300.000.000 marklık bir açık ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, doğrudan ve dolaylı vergilerin derhal kaldırılması konusunda daha önce hiç olmadığı kadar düşünemeyeceğiz; tam tersine, felaket niteliğindeki mali yönetim nedeniyle oluşan yeni borçları, özellikle de büyük varlıkların güçlü bir şekilde devreye sokulmasıyla hemen azaltmamız gerektiğini daha çok düşünmeliyiz.

için gerçek bir vergi yükü değildir. Bu vergi politikası vatandaşa, yalnızca kendisinin bir birey olduğunu değil, aynı zamanda vatandaşı olduğunu ve vatandaşlık haklarının yanı sıra vatandaşlık görevleri de olduğunu hatırlatan bir unsur olmalıdır.

Karlı devlet işletmelerinin gelirleri, gördüğümüz gibi zaten harcama yapılan eğitim, öğretim, adalet, iç yönetim gibi harcama kalemlerini karşılamaya yetebilecek durumdadır. Vergi gelirlerini, bu devlet işletmelerinin yükünü hafifletmekten ziyade normal devlet bütçesi kapsamında hiçbir zaman yeterli kaynak bulunamayan özel kültürel görevleri desteklemek için kullanılmalıdır. Burada öncelikle bebek yuvalarını, körler ve engelliler için oluşturulan kurumları, çocuk bakım merkezlerini, anne koruma programlarını, tüberküloz, alkol ve cinsel hastalıklarla mücadeleyi, bahçe şehirlerin ve yerleşimlerin kurulmasını, özellikle de savaş gazilerimizin insana yakışır şekilde barındırılması ve bakımını düşünüyorum.

Bakış açımız genişliyor. Yeni ufuklar görüyoruz. Tüm vergilerin kaldırılması faiz köleliğinin kırılması anlamına mı gelebilirdi?

Eğer bu dev mücadeleden galip bir ulus olarak çıkmış olsaydık, bu gerçekten mümkün olabilirdi. Ancak çok erken sevinmeyelim, düşmanlarımızın bize yüklediği yükler bunu engelleyecektir. Fakat her halükârda, Bavyera Eyaletinin bütçesi üzerine az önce yaptığımız bu oldukça basit inceleme sayesinde yeni ufuklar görüyoruz.

Temel hatlarıyla, diğer Alman eyaletlerinde de benzer durumlar buluyoruz ve kamu işletmelerinin, yani eyaletlerin demiryolları, posta işletmeleri, telgraf işletmeleri, ormanları, madenleri gibi işletmelerin fazlalarından, tüm adalet hizmetleri, iç yönetim, devlet binaları,

eğitim ve öğretim harcamaları ile kültürel amaçlar için devlet harcamalarının tümü kolayca karşılanabileceğini söylemek abartı olmaz. Yani, tam anlamıyla ideal bir durum oluşmaktadır.

O halde durum neden böyle değil?

Çünkü faiz sistemi sinsi bir şekilde hayatımıza girdi. Faiz ödemeleri yüzünden: Halkın temel gıda maddeleri pahalılaşıyor. Şeker, tuz, bira, şarap, kibrit, tütün ve sayısız günlük ihtiyaç maddelerine vergiler biniyor.

Faiz yükü yüzünden doğrudan vergiler de toplanmak zorunda kalınıyor: Arazi vergileri yüzünden tahıl fiyatları artıyor. Bina vergileri yüzünden kiralar yükseliyor. İşyeri vergileri yüzünden üretim zorlaşıyor.

Gelir vergileri yüzünden memurların ve sabit gelirliilerin yaşam standartları düşüyor. Tüm bunlar böyle gelişirken diğer taraftan, vermekte cimri ama almakta doymak bilmeyen borç sermayesi, sermaye gelir vergileriyle sahneye çıkıyor. 1911 yılının vergi beyannamelerine göre Bavyera'da 253 milyon tutarındaki devasa sermaye gelirlerinden gelir elde edilirken devlete yalnızca 8,1 milyon vergi ödendi.

Gördük ki, her türlü borç sermaye geliri ve faizi, son tahlilde yalnızca tüm halkın emeğiyle karşılanmak zorunda kalıyor. Gördük ki, devlet borçlarının faiz ödemeleri devlet bütçemizde en büyük kalemi oluşturuyor ve yine gördük ki, sermaye geliri elde edenler devlet gelirlerine sadece çok mütevazı bir katkıda bulunuyorlar.

Büyüklik sırasına göre, 1911'de Bavyera'da sermayedarlar, toplam 60 milyon olan doğrudan devlet vergilerinin sadece 8 milyonunu, yani sekizde bir ile altıda bir arasında bir oranını doğrudan

vergi olarak ödüyorlar. Doğrudan vergiler de, büyüklük sırasına göre toplam devlet gelirlerinin yaklaşık beşte birini oluşturuyor. Böylece, borç sermayesi sahipleri devletin toplam ihtiyaçlarına sadece otuzda bir ile kırk sekizde bir arasında bir katkı sağlıyorlar.

Kabul etmeliyiz ki, son yıllarda, özellikle savaş döneminde, vergi yasaları, sermaye gelirlerinden daha fazla pay almaya yöneldi. Fakat dolaylı vergilerdeki artış da bununla neredeyse aynı hızda ilerledi. Bu yüzden ikisi arasındaki oranlarda fark pek değişmedi.

İmparatorluk bütçesine baktığımızda tablo daha da korkunç oluyor. Buradaki durum çok daha kötü. Çünkü İmparatorluk, federe devletler (eyaletletler) gibi çeşitli vergi kaynaklarına sahip değil. Doğrudan vergiler tamamen federe devletlere bırakılmış durumdadır. İmparatorluğun gelir getiren işletmeleri sadece İmparatorluk Postası ve İmparatorluk Demiryolları ile sınırlı (Not: Prusya Devlet Demiryolları buna dahil değil). Bu durumda geriye sadece gümrük vergileri ve dolaylı vergiler kalıyor.

İmparatorluğun gelir kaynaklarının büyüklüğü (Alman İmparatorluğu'nun 1917 ve 1918 İstatistik Yıllığına göre) 1915 yılında şöyleydi:

- İmparatorluk Postası ve Demiryolları: 1 milyar
- Gümrük vergileri: 0,7 milyar
- Dolaylı vergiler: 1 milyar
- Özel gelirler (Savunma katkısı, eyalet katkıları vb.): 0,8 milyar

Burada da aynı tablo karşımıza çıkıyor. 1915 yılında bile İmparatorluk borcunun faiz ödemeleri, toplam gelirlerin üçte birinden fazlasını, yani 1,3 milyarı yutuyordu. Borç sermayesi buraya da sızmış durumda. Yine faiz ödemelerini

karşılama için tüm dolaylı vergilere başvuruluyor.

Dolaylı Vergi Gelirleri: Şeker: 163 milyon, Tuz: 61 milyon, Bira: 128 milyon, Diğer vergiler (Tütün, Alkollü içkiler, Şampanya, Aydınlatma araçları, Kibrit, Oyun kâğıtları ve sayısız diğer küçük vergi kalemleri). Bütün bu vergilerle bir milyar toplanıyor ve bu para tamamıyla borç sermayesinin sahiplerinin ceplerine akıyor.

Bugün İmparatorluğun sadece borç faizlerini ödemesi bile bir muamma haline gelmiş durumda. Sadece 100 milyarlık savaş borcu ve diğer savaş kredilerinin faizleri tek başına 8 milyar yutuyor. Posta ve demiryollarından gelen gelirler artık daha fazla artırılamaz. Gümrük vergilerini de muhtemelen artık daha fazla toplayamayacağız. Bu durumda geriye sadece dolaylı vergileri beş veya on kat artırmak kalıyor ki, bu imkansızdır! Ya da açıkça görülüyor ki, sadece ve sadece paranın faiz köleliğini kırmak bize kurtuluş getirebilir.

Savaş için oluşturulan borçlanma sistemi kendi kendimize kurduğumuz büyük bir aldatmacaydı. Alman halkı kendi savaşı için 100 milyar borç aldı. Bunun için kendine 5 milyar faiz ödemeyi vaat etti; yani 5 milyar vergi ödemeyi kendine zorunlu kıldı. Bundan sadece büyük sermayedarlar fayda sağlıyor; öyle ki harcamayacakları kadar sermaye geliri elde ediyorlar ve gördüğümüz gibi, sermaye gelirleri vergisiyle yalnızca çok mütevazı bir yüzdelik kendilerinden vergi olarak alınıyor.

Kanıtlarımın ana hatlarıyla, birçok okuyucunun değerli borç senetlerinden elde ettikleri faiz gelirlerini olası kaybetme durumu karşısında duydukları, anlaşılabilir insani, korkuyu şimdiden gidermiş olmayı umuyorum. Çok kısa bir örnekle, tüm faiz ekonomisinin büyük bir kendini aldatma

yöntemi olduğunu göstermek istiyorum ve bu örnekte iyi bir burjuva gelir düzeyinin üst sınırını ele alacağız.

Şöyle bir durum düşünelim: Orta halli bir aile reisinin yıllık çalışma geliri 10.000 Mark olsun, buna ek olarak sermayesinden dolayı elde ettiği faiz gelirlerinden yıllık 5000 Mark daha faiz geliri olsun. Bunlardan öncelikle yaklaşık 1500 Mark doğrudan vergi ödemek zorundadır. Ayrıca pahalı kiralardan yüzünden en az 1000-1200 Mark devamlı ödenmekte olan kira bedeli düşülecek; beş-altı kişilik ailenin dolaylı vergiler için harcaacağı miktar da 1000 Mark olacaktır. Şimdiden görülüyor ki, geçmiş yılların şanslı vergi koşulları altında bile küçük ve orta ölçekli sermayedarların güzelim sermaye gelirlerinden pek bir şey kalmıyor. Bugün "Geriye kaldı" diyebileceğimiz bir tutardan hiç söz bile edilemez; tam tersine, bugünkü insanı şaşkına çeviren vergi planlarına bakıldığında, çalışma gelirinin önemli bir kısmı da vergilere gidecek gibi görünüyor.

Tabii ki, büyük kapitalist (sermaye sahibi) için durum çok farklıdır. Diyelim ki, bu kişi yalnızca 1 milyon mark sermaye geliri elde ediyor. (Almanya'da bugün böyle birçok insan var.) Bu şanslı kişi, eğer bu yüksek gelire sahipse, 50-60.000 mark sermaye geliri vergisi ödeyecektir. Dolaylı vergiler açısından da, ancak önceki örnekteki aile babası kadar dolaylı vergi ödeyecektir. Bugün, bu pahalı zamanlarda bile, 40-50.000 mark harcamalar yaparak, oldukça rahat bir yaşam sürdürmek mümkündür. Tüm yaşam masrafları ve vergiler çıktıktan sonra 900.000 mark kalır. Bu kazandığı yeni geliri, gelecek yıl %5 faizle yeni 45.000 mark borç faizi alacağı anlamına gelecektir. Onun bu yeni ilave kazandığı gelir de, yine hükmen el emeği ile çalışan insanlar tarafından vergi şeklinde ödenerek karşılanması gerekmektedir.

Sadece az bir faiz geliriyle yaşayan küçük rantiyecinin kuşkusuz, önermekte olduğum yapıda zarar göreceği açıktır. Eğer bu kişi çalışabilecek durumdaysa, doğal olarak kendine başka bir iş geliri sağlamaya karar vermek zorunda kalacaktır. Bu durumda bile, sadece fiziksel veya zihinsel iş gücünden başka hiçbir şeyi olmayan diğer milyonlarca vatandaştan çok daha iyi durumda olacaktır. Kendine yeni bir iş bulmayı istemezse, mevcut varlığını tüketmek zorunda kalacaktır. Eğer daha önce olduğu gibi %5 faiz alıyormuş gibi tüketmeye devam ederse, yine de onun mevcut sermayesi ona 20 yıl kadar bir süre dayanacaktır. Bu kişi çalışmayacak durumda olur ise, o halde ona da hastalık ve yaşlılık nedeniyle güçsüz düşmüş kişilere sağlanan yardımdan elbette sosyal yardım sağlanacaktır. Sosyal yardım sistemi tüm nüfus kesimlerini kapsayacağı gibi ona da uygun bir yaşam standardı sağlanacaktır.

Bu kişiye sağlanacak sosyal yardımı şu şekilde düşünüyorum: Diyelim ki, şimdiye kadar 60.000 Mark'lık bir sermayenin faiz geliriyle yaşamak zorunda olan yaşlı bir hanım, bir dul, faiz köleliğinin yasal olarak kalkmasıyla gelir kaynağından mahrum kalacaktır. Bu durumda, emeklilik sisteminin en geniş şekilde geliştirilmesiyle, ilgili kişiye sermayesine karşılık gelen ömür boyu bir gelir alma fırsatı verilebilir.¹² Bu sistemde sermayesinin para değerinde bir düşüş yaşanacaktır. Düşüşü telafi etmek maksadıyla, önceki aldığı faiz geliriyle kıyaslanır ve alacağı emeklilik maaşı gerekirse artırılabilir.

Örneğin; İmparatorluğun, eyalet devletlerinin borç senetleri veya ipotekli tahviller gibi borç senedi karşılığında

¹² Elindeki sermaye bu kişiye ömür boyu bir gelir sağlar ama miras bırakılarak devam edip gitmez.

teslim edilen 60.000 Mark için yıllık 4.000 Mark'lık ömür boyu gelir verilebilir. Eğer dul kadının çocukları varsa ve servetinin bir kısmını yine de onlara miras bırakmak istiyorsa, bu durumda kadına, sadece 40.000 Mark'ı ömür boyu gelire çevirme, kalan 20.000 Mark'ı ise çocukları için saklama seçeneği sunulabilir. 40.000 Mark'tan, ömür boyu gelir talep edenin yaşına bağlı olarak, teslim edilen sermayenin 1/12'sine kadar maaş ödemesi yapılabilir. Burada yine hatırlatmak gerekir ki, faiz köleliğinin kırılmasıyla, ağır vergiler de ortadan kalkacak ve bu sayede dulun yaşam maliyeti de önemli ölçüde düşecektir.

Nüfusun farklı kesimlerinin bireysel çıkarlarını ayrıntılı olarak incelemek, bu makalenin kapsamını fazlasıyla aşacaktır. Bu kadar köklü bir değişim talebi söz konusu olduğunda, kişisel çıkarlar ön planda kalmaz. Buna rağmen, bu düşüncenin etkilerini incelediğimizde, her bireye olumlu sonuçları nihayetinde yansıyacaktır. Kişisel olarak faydalarını herkes deneyimleyerek görecektir.

Yukarıda değinilen savaş tahvillerinin faizsiz hale getirilmesi meselesinde açıklamaya çalışmıştım. Şu Amerikan tarzı reklam kampanyasıyla, tasarruflarını savaş tahvillerine yatırmaya ikna edilen yüz binlerce küçük yatırımcının, faizlerden hiçbir fayda sağlamadıklarını açıklamaya çalıştım. Çünkü kazandıkları paralar için kendileri vergi ödemek zorunda kalmakla kalmıyor, aynı zamanda büyük sermayeyi koruyan vergi yasaları nedeniyle milyonluk yatırımların faizleri için de ödeme yapmak zorunda kalıyorlar.

Düşünüyorum ki, bu son derece gerçekçi değerlendirmelerin ötesinde, sadece çocuklarının refahını düşünen tahvil sahiplerine yapılacak bir çağrı bile, İmparatorluğun borç senetlerinden sürekli faiz alma hakkından vazgeçmeyi doğal

karşılımları için yeterli olmalıdır. Vatanına en büyük ihtiyaç anında 10.000 Mark veren bir vatansever, bu durumda aslında ne kaybediyor? Sadece, yüz yıl içinde sermayesi hiç aşınmadan 50.000 Mark faiz alma hakkı gibi tefecinin elde ettiği bir haktan vazgeçmiş oluyor. Yoksa çocukları ve torunları sonsuza kadar öncelikle bu faizlerin ödenebilmesi için çalışmak zorunda kalacaklar.

Borç alınan paraların geri ödenmesi konusu farklı yollarla çözülebilir. Geçen yıl 20 Kasım'da Bavyera Halk Devleti hükümetine sunduğum kısa öneride, faiz ödemesi yerine borcun 20 yıl boyunca %5'lik taksitlerle geri ödenmesini önermiştim. Şimdi ise, basitliği nedeniyle daha iyi olduğunu düşündüğüm başka bir öneri sunmak istiyorum: "Savaş tahvillerinin faiz ödemeleri kaldırılınsın ve bu tahviller yasal para birimi olarak kabul edilsin." Bu çok basit bir çözüm.

Bu önerinin en büyük avantajı, aslında kimsenin bundan olumsuz etkilenmeyecek olmasıdır. Tahviller yine kasalarda durmaya devam edecek, ama tıpkı bir arkadaşınıza ödünç verdiğiniz kitap, dolap veya başka bir eşya gibi, artık faiz getirmeyecek.

İnsanlar paraya ihtiyaç duyduğunda, bir savaş tahvili alıp bununla ödeme yapabilir. Ne de olsa savaş tahvilleri de tıpkı 10, 20, 100 ve 1000 Marklık banknotlarımız kadar güzel görünümlü ve değerli kağıtlardan üretilmiştir. Faizli sistemden faizsiz ekonomiye bu kadar yumuşak bir geçişte, piyasanın ödeme araçlarıyla dolup taşması gibi bir endişeye gerek yoktur. Zaten savaş tahvillerinin tamamı şu anda ya banka kasalarında, ya da halkın güvenli gördüğü yün çorapların içinde veya gübrelik gibi yerlerde saklanıyor.

Şu bir gerçek ki, yaklaşık 40 milyar değerindeki mevcut kağıt paranın tümü

piyasada dolaşmadığını, çoğunun az önce bahsettiğim şekilde biriktirildiğini herkes biliyor. Savaş öncesinde, ekonominin en parlak dönemlerinde bile sadece 4-6 milyar civarında ödeme aracına ihtiyaç duyuyorduk. Günümüzde nakit kullanılmayan ödemelerin giderek yaygınlaşması nedeniyle, bu miktarın iki katından fazlasına ihtiyaç duymamız söz konusu bile olamaz. Dolayısıyla yeni ödeme araçları da piyasaya endişe edildiği gibi dolaşıma girmeyecektir.

Doğal olarak, diğer tüm sabit faizli değerler için de aynı şekilde faizden arındırma işlemi yapılmalıdır. Ancak bu değerler ve sabit getirili şirket tahvilleri için, başlangıçta tüm değerler için önerilen 20 veya 25 yıllık taksitlerle "geri ödeme" yöntemi, özellikle de ipotekler için, daha uygun olacaktır. İpoteklerde faiz köleliğinin kırılması, şüphesiz konut sorununun çözümü ve ödenemez kiralardan kurtuluş anlamına gelir.

Bir ipotek sahibinin bir kez ödünç verdiği paradan sonsuza kadar faiz geliri elde etmesi, neden zahmetsiz ve sonsuz bir mal akışına sahip olması gerektiği anlaşılır değildir. Bir toplumun büyük çoğunluğunun sadece bu sağlıklı faiz prensibi uğruna yıllarca yüksek kiralara ödemesi gerektiği de anlaşılır değildir. Kısa bir not düşmek gerekirse, elbette kira bedelinin tamamen kaldırılması söz konusu olamaz, çünkü binaların yönetimi ve bakımı sürekli olarak emek ve para gerektirir. Bu nedenle, kira bedellerinde ancak ipoteklerin geri ödenmesiyle kendiliğinden oluşacak kadar bir düşüş gerçekleşebilir.

Burada kesin bir şekilde vurgulanması gereken bir nokta; faiz esaretinin sona ermesinin, girişimci ruh, yaratıcı iş, mal üretimi ve zenginlik edinimi üzerinde hiçbir engel oluşturmayacaktır. Aksine, gördüğümüz gibi, tüm çalışan halk, belirsiz, açıklanamaz, ağır bir baskıdan

kurtulmuş olacaktır. Ruhsal yaşamımız, sarhoş edici bir zehirden arınacaktır.

Tarih boyunca faiz sorununun ne kadar doğru bir şekilde anlaşıldığını, bu konunun her dönemde ve tüm toplumlarda düşünürleri meşgul etmesinden anlıyoruz.

Eski Ahit'te çeşitli yerlerde, örneğin Levililer 25 ve Tesniye 15'te, faiz affına ilişkin hükümler bulunmaktadır. Buna göre her yedinci yıl bir Jübile veya af yılı olarak kabul edilmeli ve bu yılda tüm halk kardeşlerinin borçları affedilmeliydi.

M.Ö. 594 yılında Solon, yasayla kişisel borç köleliğini kaldırmıştır. Bu yasaya büyük Seisachtheia (yüklerden kurtulma) denir.

Eski Roma'da, M.Ö. 332 yılında lex Gemicia, Roma vatandaşlarına faiz almayı yasaklamıştır.

İmparator Justinianus döneminde, bileşik faiz yasağı çıkarıldı. Bu yasaya göre, birikmiş faizler başlangıçta ödünç verilen sermaye miktarına ulaştığında, artık hiçbir şekilde faiz talep edilemezdi.

Papa I. Leo (Büyük Leo) 443 yılında genel bir faiz yasağı çıkardı; o zamana kadar sadece din adamlarının borç karşılığında faiz talep etmesi yasaklanmıştı. Bu faiz yasağı artık kilise hukukunun bir parçası haline geldi ve sıradan halk için de bağlayıcı bir kural oldu. Zamanla dünyevi yasalar da kilise hukukunun görüşlerine uyum sağladı ve hatta faiz almayı cezai yaptırımla tehdit etti. Bunu 1500, 1530 ve 1577 yıllarındaki İmparatorluk polis düzenlemelerinde görüyoruz.

Ancak bu tür yasalar çokça mücadeleye konu oldu ve sıkça da etrafından dolanıldı. Bu kısa tarihsel bakış içinde şaşırtıcı bir tarihsel gerçek olarak şu da belirtilmelidir ki, kilise hukuku 11. yüzyıldan 17. yüzyıla

kadar Hristiyanlara faiz almayı yasaklarken, Yahudilere buna izin vermişti.

Hangi ekonomik aşırılıkların bu tür zoraki borç yüklerinden kurtulma çabalarına yol açtığını incelemek son derece ilginç olurdu. Özellikle hangi güçlerin ve kuvvetlerin faiz yasaklarını sürekli olarak deldiğini görmek çok değerli olurdu.

Ortaçağ'da tefecilerle genellikle kısa yoldan hesaplaşıldı; köylüler veya sömürülen şehirliler bir araya gelip tefecileri öldürürlerdi. Bugün ise faiz sorununun çok farklı bir gelişim aşamasına girdik. Bu tür pogromlar artık şiddetle kınanıyor. Artık mesele, iltihaplı bir yarayı kesip atarak çözülebilecek lokal ve sınırlı bir hastalık değildir. Mesele tüm insanlığın ağır hastalığıdır. Özellikle vurgulanmalıdır ki, tam da bugünkü kültürümüz ve ekonomik ilişkilerin uluslararası niteliği, faiz unsurunu bu denli öldürücü kılmaktadır.

Verilen tarihsel bakış, günümüz koşulları için bir benzetme olmamalıdır. Babilliler Asurlular'ı, Romalılar Kartacalılar'ı, Cermenler Romalılar'ı yendiğinde, faiz köleliğinin sürdürülmesi söz konusu değildi; uluslararası dünya güçleri yoktu. Savaşlar borçlanmayla değil, barış zamanında biriktirilen hazinelerle finanse edilirdi. David Hume, devlet kredisi üzerine incelemesinde bu konuda çok güzel bir derleme sunar.

Ancak yeni çağın, Mülkiyetin Sürekliliği ve Uluslararası Hukuk, anlayışı ile borç sermayesinin ölçülemez boyutlara ulaşması mümkün olmuştur. İsa'nın doğumu zamanında faize yatırılan kuruş artık mevcut değildir, çünkü o zamandan beri tüm mülkiyet hakları defalarca güce boyun eğmek zorunda kaldı. Ama yaşlı Rothschild'in faize yatırdığı kuruş hala mevcuttur ve uluslararası hukuk var

olduğu sürece sonsuza dek var olmaya devam edecektir.

Ayrıca, dünyanın birçok bölgesi ancak modern çağda doğal ekonomiden para ekonomisine geçtiği de düşünülmelidir. Bu bağlamda özellikle önemli olan, faiz alma konusundaki tüm kısıtlamaların ve faiz yasaklarının ancak geçen yüzyılın ortasında kaldırılmış olmasıdır. Örneğin İngiltere'de 1854'te, Danimarka'da 1856'da, Belçika'da 1865'te, Avusturya'da 1868'de.

Demek ki, bugün para sahipliğiyle ayrılmaz bir bütün olarak görülen faiz kavramı sadece yarım yüzyıl kadar eskidir. Fakat tam da bu faiz kavramı, parayı tanık olduğumuz şekliyle böylesine genel bir güce sahip şeytani bir kuvvete dönüştürmüştür. Devletlerin kapitalistlere karşı başlayan ve giderek artan borçlanması da ancak geçen yüzyılın ortalarından itibaren başlamıştır. **Ancak bu zamandan beri devletin, halk topluluğunun koruyucusu olmaktan çıkıp kapitalist çıkarların koruyucusu haline düştüğünü görüyoruz.** Bu gelişme, tüm ülkelerde karşılaştığımız ve fark ettiğimiz üzere yalnızca kapitalist çıkarlara hizmet eden savaş tahvillerinde doruk noktasına ulaşmıştır. Şimdi ise bir dünya kredisi şeklindeki devasa kredi yapısıyla bu duruma taç giydirilmek istenmektedir.

Bu kısa tarihsel bakışlar, borç sermayesine doğaüstü bir güç verilmesi gerektiği, sonsuz ve durdurulamaz şekilde kendiliğinden büyüyebileceği düşüncesiyle kesin olarak kopuşumuzu kolaylaştırabilir. Korkunç bir sömürü gücüyle donatılmış olan bu sistemle bağlarımızı koparmamız gerekiyor.

Borç sermayesini dünya olaylarının ve yok oluşun üzerinde, bulutların üstünde taht kurduğu, fani olamayacağı, yıkım

güçlerinin ulaşamayacağı, dev toplarımızın ve mermilerimizin erişemeyeceği bir konumda tutma düşüncesinden kopmalıyız. Çünkü evler ve kulübeler, demiryolları ve köprüler top mermileriyle parçalanıp toz ve küle dönüşse bile, ipotekler varlığını sürdürmeye devam ediyor. Demiryolu ve devlet borç senetleri bu yolla ortadan kalkmıyor. Köyler ve şehirler, hatta tüm eyaletler savaşın çılgın yıkımına kurban gitse bile, borç sermayesi için hiç bir şey fark etmiyor. Yıkımlar sadece yeni borç senetleri anlamına geliyor.

Bulutların üzerinde taht kuran Altın Enternasyonal, açgözlü parlayan gözlerle insanlığın çılgın eylemlerini izliyor. İnsanlığın tamamı, faiz kölesi olarak mamon'a (para tanrısına) kulluk edeceği günler nihayet uzak değil...

Bu düşünce ulusları aşan bir düşüncedir ve tüm dünyayı özgürleştirmelidir. Ne mutlu bu düşünce için cesur adımı ilk atan ulusa. Diğerleri kısa sürede takip edecektir. Bana sıkça yöneltilen, bu düşüncenin ulusal düzeyde uygulanabilir olup olmadığı sorusunu "evet" diye yanıtlıyorum. Biz içeride borçluyuz. Yabancı faiz taleplerine karşı şu anda elbette güçsüzüz; bunlar ödenmelidir.

Aşırı sermaye çıkışı mümkün olduğunca engellenmelidir. Nasıl ki yasa koyucu, her zaman alçaklar olacak diye cinayet, adam öldürme ve dolandırıcılık gibi konularda yasa yapmaktan vazgeçmiyorsa, bir halk da topluca, devlet maliyesinin iyileştirilmesi için gerekli görülen her adımı atmalıdır. Devlet, sırf şu halkın en iyisi olmayan kesimin gasp ettikleri paraları yurt dışına güvence altına almaya çalışacakları için, adım atmaktan vazgeçmemelidir.

Diyelim ki yüzlerce, hatta binlerce milyon değerinde savaş tahvili yurtdışına çıkarılsa

bile, faiz köleliğinin kırılmasından vazgeçmek için yeterli bir neden olamaz. Büyüklük açısından 250 milyarı aşan sabit faizli yerli yatırım senetleri çok büyük bir kısmı yine yurt içinde kalmaya devam edecektir.

Kısaca özetlemek gerekirse:

- "Faiz köleliğinin kırılması", devlet finansmanının nihai ve kalıcı iyileşmesi için radikal bir çözümdür.

- Faiz köleliğinin kırılması, devlet maliyesinin tam ve kalıcı olarak iyileşmesi için en köklü çözümdür.

- Faiz köleliğinin kırılması, bunalıcı doğrudan ve dolaylı vergilerden kurtulma imkanı sağlar. Çünkü devletin gelir getiren işletmeleri şimdiden yeterli gelir sağlamaktadır ve kamu hizmetine uygun yeni alanların (nehir taşımacılığı, elektrik dağıtımı, havacılık vb.) devreye girmesiyle devlet kasasına daha da fazla gelir akacaktır. Bu gelirler, devletin tüm sosyal ve kültürel görevlerini yerine getirmesi için yeterli olacaktır.

- Bu finansal bakış açısının ötesinde, faiz köleliğinin sona ermesi, tüm meslek gruplarındaki yaratıcı çalışmalara hak ettikleri önceliği verecektir. Para, yalnızca halk ekonomimizin muazzam işleyişinde bir hizmetçi olma rolüne geri dönecektir. Yeniden, yalnızca yapılan işin bir belgesi olarak, bir işin karşılığı olarak anlam kazanacaktır. Çağımızın çılgın para hırsından uzaklaşmasının da yolunu açacaktır.

Bu düşünce, tüm üretken nüfusun birleşik bir cephesini oluşturmayı amaçlıyor:

- ☐ Mülksüz işçilerden başlayarak (ki gördüğümüz gibi, dolaylı vergiler yoluyla borç sermayesinin tatmini

için güçlü bir şekilde
sömürülüyorlar)

- ☐ Memurlar ve çalışanlardan oluşan tüm orta sınıfı, çiftçileri ve küçük esnafı kapsayarak (ki bunlar kötü barınma koşulları, arazi kirası, banka faizleri vb. şekillerde paranın acımasız diktatörlüğünü hissediyorlar)
- ☐ Büyük sanayimizin lider beyinlerine, mucitlerine ve direktörlerine kadar uzanarak (ki bunların hepsi az ya da çok büyük borç sermayesinin pençesindedir ve ilk yaşam görevleri her zaman perde arkasındaki para güçleri için rant, faiz ve temettü üretmektir).
- ☐ Aynı şekilde tüm entelektüel çevreler, sanatçılar, yazarlar, aktörler, bilim insanları ve diğer serbest meslek sahipleri de buna dahildir.

Büyük borç sermayesinin sahipleri, sınırsız para hırslarını gizlemek için, kendilerini öyle veya böyle, sanki toplumun doğal bir parçasıymış gibi göstermekteler. Kendilerini faiz sisteminin temsilcisi olarak görüp, zenginleri koruyan Roma'dan kalma hukukumuz ile halkımızın şuuruna işlemiş mülkiyetin korunma anlayışına odaklanmaktalar. Her ne olursa olsun faiz köleliğinin kırılması, **bir taraftan Altın Enternasyonal'in tüm dünyayı ekonomik köleliğe sürükleme tehdidine karşı, tek çıkış yolu olacaktır. Diğer taraftan çağımızın zihniyetini çürüten ve zehirleyen mamon'culuk (para tapıcılığı) zehrini üzerimizden atmanın yollarından biri olacaktır.**

Savaş Tahvillerinin Banka Mevduatına Dönüştürülmesi

Talep ettiğimiz yasanın birinci paragrafındaki savaş tahvillerinin ve benzerlerinin, yasal ödeme araçları olarak ilan edilmesi, piyasanın ödeme araçlarıyla aşırı şekilde dolacağına dair, tekrar tekrar itirazlara yol açmıştır. Bu itiraz aslında hatalıdır. Enflasyon sadece savaş tahvillerinin varlığından kaynaklanmaktadır.

Ödeme aracı olarak ilan edilen bu kağıtların fiziksel varlığı düşüncesi bir türlü durulmuyor ve bu nedenle gerçek dışı olmasına rağmen, sanki gerçekten yeni bir enflasyon yaşanacakmış gibi olumsuz yan etkilere yol açabilir deniliyor. Bu nedenle 1. paragrafı değiştirerek savaş tahvilleri ile diğer devlet borçlanma senetlerinin faiz yükümlülüğünün yasal olarak kaldırılmasıyla banka mevduatlarına dönüştürülmesini talep ediyoruz. (Yasal ödeme aracı olmaktan çıkarıyoruz)

Bu düzenlemenin büyük avantajı, savaş tahvillerinin menkul kıymet olarak görünüm şeklinin ortadan kalkacak olmasıdır. Savaş tahvili senetleri bankalar, bankerler, tasarruf bankaları vb. tarafından Reichsbank'a (Merkez Bankası'na) teslim edilecek ve karşılık değerleri hesaplarına alacak olarak kaydedildikten sonra imha edilecektir. Böylece Almanya'daki hemen hemen herkes, üzerinde tasarruf edebileceği açık bir banka hesabına, bir banka mevduatına sahip olacaktır.

Böyle bir uygulama ayrıca şu büyük avantaja da sahip olacaktır: belirli bir süre sonunda teslim edilmeyen tahvil senetleri geçersiz ilan edileceğinden, özel

mülkiyette büyük miktarların tutulması mümkün olmayacaktır. Ayrıca, ne kadar savaş tahvilinin yurt dışına çıkarıldığıнын kontrolü de mümkün olacaktır. Ancak bu son nokta, faizlerin kaldırılması uygulamasının gerçekleştirilmesini hiçbir şekilde engelleyemez. Çünkü eğer kendimizi yurt dışına karşı gerçekten zayıf hissediyorsak, yurt dışından gelen faiz taleplerini karşılamak zorunda kalırız. *Gerçi ben şahsen, yabancı tahvil sahiplerine karşı da faizsizlik ilanını sürdürmemiz gerektiği görüşündeyim.*

Böyle bir uygulama, yeniden uyanan bir özgüven duygusunu hatırlatsa da, dış faiz taleplerinin silah zoruyla dayatılacağından endişelenmemize gerek yoktur, çünkü tarihte hiçbir zaman büyük bir devlete karşı özel şahısların finansal çıkarları uğruna savaş eylemi gerçekleştirilmemiştir. Hatta Fransız halkının bile, Mayer, Schulze ve Cohn beyler gibi Almanya'dan sınır ötesine götürdükleri Alman savaş tahvillerinden doğan faiz talepleri nedeniyle Almanya'ya bir ultimatom vereceği düşünülemez.

Ayrıca, yurt dışına karşı bir devlet iflası görüntüsünden bile kaçınmak için, savaş tahvillerinin kura çekimi yapılabilir. Bu kura çekimi, zorunlu teslimattan elde edilecek istatistiklere dayanarak, yurt dışında olduğu varsayılan numaraların öncelikle çekilip Reichsbank banknotlarıyla ödenmesi şeklinde kolayca düzenlenebilir. Üçüncü bir avantaj olarak, savaş tahvillerinin dağılımının belirlenmesi ve bununla birlikte servet vergisinin son derece basit bir şekilde tahsil edilmesi mümkün olacaktır. Vergi daireleri sadece Reichsbank şubelerine Bay X'in hesabından şu kadar mark vergi tahsil edilmesi talimatını vermek durumunda kalacaktır. Bu şekilde vergi ödemek çok daha az sancılı olacaktır. Elbette vergi mükelleflerinin itiraz hakları tam kapsamıyla korunacaktır.

Savaş tahvillerinin banka mevduatlarına dönüştürülmesi (konvertasyonu) sırasında, belirli bir sosyal denge de sağlanabilir. Öyle ki, savaş tahvillerinin küçük miktarları, yani savaş tahvili alımını gerçekten vatansever bir eylem olarak değerlendirebileceğimiz kişilerin tüm küçük yatırımları -diyelim ki 5 veya 10.000 Mark'a kadar olan miktarlar- nominal değeri üzerinden alacak olarak kaydedilirken, daha büyük yatırımlar günlük kur üzerinden alacak kaydedilebilir. Diğer tüm devlet tahvilleri için yapılacak alacak kayıtları da aynı şekilde ele alınmalıdır.

Manifestodaki Yasa Talebiyle İlgili İlave Açıklamalar

1. Ş'a ilişkin) Tüm devlete ve yerel yönetimlere ait borç senetleri aynı şekilde ele alınması kesinlikle zorunludur. Çünkü ancak bu şekilde, tüm para sistemimizin bütüncül ve kapsamlı bir düzenlemesi, faiz köleliğinin kırılmasıyla el ele yürütülebilir.

2. Ş'a ilişkin) Faiz köleliğinin, diğer tüm sabit faizli kağıtlarla birlikte aynı anda sona erdirilmesi gerektiği açıktır. Aksi takdirde, bu kağıtların değerinin gereksiz yere yükselmesine neden olacaktır. Bu olumsuz durum, yalnızca devlet kağıtları faizsiz ilan edilirse, gerçekleşecektir. Borcun ödenmesi, yıllık taksit ödemeleriyle gerçekleştirilecek olup, bu sayede tüm borçlu varlıkların sürekli ve düzenli bir şekilde borçtan arındırılması sağlanacaktır.

3. Ş'a ilişkin) Bu paragraf, önceki paragraflarla olduğu kadar, § 5'te talep edilen gayrimenkul kredilerinin kamulaştırılması ile de çok yakından ilişkilidir. İpotekle borçlanmış çiftçi veya ev sahibi, şimdiye kadar alacaklıya ödemek zorunda olduğu miktarı ödemeye devam edecek, ancak bu artık ebediyete kadar süren bir faiz olarak değil, geri ödeme olarak yapılacaktır. Önceki faiz oranına bağlı olarak 20, 25 veya 30 yıl sonra, bu şekilde ev ve arazilerin mülkiyeti borçtan arındırılmış olacaktır. Mülke ipotek koyan banka da, ipoteği bir başka kişi veya kuruluşa devretmişse, bu süre zarfında, ipoteğin yeni sahiplerine faiz ödemeye devam edebilir. Bu borçtan kurtulma ile birlikte, ipotekten kurtarılan gayrimenkulün üzerinde kamuya ait mülkiyet hakkı devreye girecektir.

Öncelikle, genel bir konut, hatta tüm yapıları da dahil ederek geniş kapsamlı gayrimenkul envanteri oluşturulması gerekmektedir. Borçsuzlaştırılan bir gayrimenkule, zamanında mülkiyetini edinmek için ödenen ana sermaye bilinmesi gerekmektedir ve bu ödenmiş olan sermaye öncelikli geri ödenmesi gereken bir haktır. Ayrıca gayrimenkul mülkiyeti ile ilişkili tüm giderlerin, işletme ve takibi için harcanan emekler karşılanması gerekmektedir. Hem yatırılan sermaye hem de sürekli harcanan giderler için, gayrimenkulden elde edilen kira gelirlerinin bir kısmı bu amaçlara ayrılmak zorundadır.

Bunu, genel hatlarıyla bir kentsel kiralık ev örneği üzerinden açıklayalım. Evin değeri 100.000 Mark olsun. Tapuda bir bankanın 1. sırada 4% faizle 50.000 Mark'lık bir ipoteği olsun. Ayrı bir alacaklının da 2. sırada 5% faizle 20.000 Mark'lık kişisel alacağının kaydı olsun. Geri kalan sermayeyi de ev sahibi 30.000 Mark kendi getirmiş olsun. Bu evin yıllık kira geliri 7.000 Mark olduğunu varsayalım. Bu gelirden 1. sıradaki ipotek için 2.000 Mark, 2. sıradaki ipotek için de 1.000 Mark'ı düşelim. Bir de 1000 Mark'ı evin masrafları için düşelim. Toplam giderler 4.000 Mark olacaktır. Böylece ev sahibine, kendi yatırdığı 30.000 Mark sermaye için 3.000 Mark gelir kalmaktadır.

Yasal faizsizleştirme süreci başlatıldıktan 10 yıl sonraki manzara şöyle olacaktır: Birinci sıradaki ipotekten geriye 30.000 Mark, ikinci sıradaki ipotekten de geriye 10.000 Mark borç kalacak demektir. Bu süre içinde ev sahibinin kendi yatırdığı sermaye de tamamen geri dönmüş olacaktır. Buna karşılık, devletin bu mülkiyette 50.000 Mark¹³ tutarında yeni bir devlet hakkı devreye girmiş olacaktır.

¹³ Bir hesap hatası var. Bu rakam 60.000 Mark olmalıydı.

Devlet böylece, gelecekteki kira gelirleri üzerinde ortaklık hakkına sahip olmaya başlayacak ve kira fiyatlarını belirleme yetkisi kazanacaktır. Ancak ev sahibini geri ödeme açısından ipoteklerle eşit duruma getirmek adil olmayacaktır; çünkü onun sermayesi, faiz köleliğinin sona ermesiyle ilgili olarak ele alınan saf borç sermayesi değildir. Onun sermayesi değerli bir mala, yani bir eve dönüştürülmüş "riskli" bir sermayedir. Bu nedenle, ev sahibine ya daha uzun bir süre için bir gelir hakkı tanınmalı ya da evin yönetim masraflarından belirli bir yüzdelik oran sürekli olarak verilmelidir.

Bu noktada herhangi bir bağlayıcı öneri sunmak amaçlanmamaktadır; yalnızca, faiz ekonomisinin faizsiz bir ekonomiye sorunsuz bir şekilde geçişinin gayrimenkul alanında da gerçekleşebileceğine dair ipuçları verilmektedir. Örneği tamamlamak gerekirse, 25 yıl sonra durum şöyle gelişecektir. O zaman tüm ipotekler geri ödenmiş ve ev borçsuz kalacaktır. Yalnızca sürekli masraflar aynı kalacak veya evin yaşının artması nedeniyle işletme giderleri 1.000 Mark'tan 1.500 Mark'a yükselebilecektir. Ev sahibine tanınan oran da 1.000 ila 1.500 Mark arasında bir pay tanınabilir. Böylelikle kira gelirlerinin yaklaşık 3.000 Mark'ının sürekli masraflara, geri kalan 4.000 Mark'ın ise serbest bir şekilde kullanabilecek kar olacaktır.

Başlangıçta 7.000 Mark olarak alınan kiranın 4000 Mark'ı serbestçe kullanılabilir olduğu ortaya çıkmaktadır. Devlet, kiralari yaridan fazla indirme imkanına kavuşmuş olacaktır. Bu miktarda bir indirimi işçi konutlarında uygulayabilir ya da sadece %20, %30 veya %40 oranında indirim gidebilir. Kalan farktan böylelikle büyük bir gelir kaynağı elde edebilir. Bu kaynağı, öncelikle devletin ihtiyaç duyduğu konut inşaatı için kullanabilir. İşçi sınıfının dışındaki kiracıların kiralari çok fazla

düşürülmesi gerekmez, düşecekse de az düşmeleri sağlanabilir. Bu sayede daha kaliteli konut inşaatı veya özel sosyal amaçlar için büyük kaynaklar elde edilmiş olur. Bu gelecekteki durum, devletin işçi konutlarının kira fiyatlarını düşürme konusunda müdahale etme hakkını, yukarıda özetlediğim şekilde, devletin gayrimenkul mülkiyetindeki artan payı sayesinde gerçekleşir.

İpotekli kredilerin sahiplerine temliknameler düzenleyecek sağlam bir merkez bankası oluşturulmasının gerekçesi işte bu sebeplere dayanmaktadır.

4. ve 5. §'lara ilişkin) Bu paragraflar, tüm parasal sistemi kamulaştırılmasını talep etmektedir. Para, yalnızca ve tamamen bir devlet topluluğu tarafından verilen ve o toplulukta eylemini tamamlamış emeğin bir belgesidir. Para çıkarmak, devletin egemenlik haklarından biridir. Devletin parasına karşı kalpazanlık yapmak en ağır cezalara tabidir. Bu nedenle, para sistemi topluluğun kontrolü altında kalması zorunlu bir sosyal taleptir. Toplumun çalışma gücü, paranın tek ve yegâne temelidir. Bu temelin göz ardı edilmesi, devlet finansmanımızın bozulmasına ve para sisteminin tamamen anarşiye sürüklenmesine yol açmıştır.

Beşinci paragrafta önerilen kişisel ve tüketici kredilerin özel bankacılara, bankerlere devredilmesiyle, kredi sistemi tümüyle köklü şekilde yapılandırılmaktadır. Fakat öncelikle, devlet kredileri ve bölge idarelerinin kredileri konusunda, faiz köleliğinin sona erdirilme çabası, büyük bir azimle ve kararlılıkla takip edilmelidir. Çünkü bu, sosyal devletin varlığı için zorunlu bir ön koşuldur.

Kişisel krediler konusunda durum farklıdır. Kişisel kredi için de faizsiz olma talebini öne sürüyoruz, ancak bu talebin artık

büyük ve ilkesel bir önemi yoktur. 250 milyar sabit faizli borç sermayesinin yalnızca 12 milyarı şirketlerin menkul kıymetlerine karşılık geldiğini hatırlıyoruz. Bu menkul kıymetler de kendi içinde kredilerden, hisse senetlerinden, pay senetlerinden tahvillerden, şirket ortaklık sözleşmeleri gibi evraklardan oluşan riskli sermayelerdir. Bu sermayelerin getirileri, paranın emanet edildiği kişilerin çalışkanlığı ve yeterliliğine bağlıdır. Burada risk, kayıp tehlikesi ve kişisel güven unsurları devreye girmektedir.

Risk taşıyan bu sermaye bir tür uygun karşılık görmesi kaçınılmaz görünmektedir. Hisse senedi gibi evraka sahip olan bir kişi, parasını emanet ettiği şirket kâr etmezse herhangi bir tazminat veya kazanç elde etmez. Şirket iflas ederse parasını tamamen kaybeder. Ancak, örneğin Devlet Demiryolları tahvil sahipleri için durum farklıdır. Devlete ait, Elsass-Lothringen demiryolu şirketi yapmış olduğu zararlarla tamamen iflas etti. Buna rağmen, demiryolu tahvili sahipleri faizlerini almaya devam etti. Kimden? Toplumun vergilerinden. Demiryolları genelde, geçen yıl Prusya ve Bavyera'da olduğu gibi ne kadar büyük bir zararlar çalışırsa çalışsın, tahvil sahipleri yine de faizlerini almaya devam ettiler. Kimden? Çalışan halkın emek gücünden ve tüketimini kısarak ödemek zorunda olduğu haraçlardan.

Bu temel farkı net bir şekilde anlamak önemlidir. Anladığımızda halkın işgücünün nasıl bir vampir tarafından emildiğini de nihayet görebiliriz.

Kişisel krediler, yerel bankerlerin kişiye özel muamelelerine bırakılmalı veya tekrar o hale getirilmelidir. Kredi talep eden kişinin şahsi yeterliliği, bankacının şahsen tanıdığı kişi, kişisel kredi için belirleyici olmalıdır. Devlet tarafından sınırlandırılacak olan faiz ve ücretlerle,

ayrıca faiz köleliğinin sona ermesiyle birlikte ortaya çıkacak olan para akışı kendiliğinden düzenlenmiş olacaktır.

6. Ş'a ilişkin) Beşinci paragrafta prensipte söylenenler, elbette şirketlerin menkul kıymetleri için de geçerlidir. Sosyal devlet topluluğunun çıkarları doğrultusunda, büyük sanayi işletmeleri için bir zamanlar ödünç alınan sermayenin de geri ödenmesi talep edilmelidir. Böylece burada da münferit sanayi tesislerinin, sadece para sağlayıcı konumunda olanlara karşı olan borçluluğunun kaldırılması sağlanacaktır. Çünkü burada da büyük borç sermayesi halka uyguladığı muameleyi, daha küçük ölçekte bu şirketlere de uyguladığını gözlemlemekteyiz. Kapitalist burada da yine işçiyi, ustabaşını, mühendisi ve girişimciyi aynı şekilde sömürmektedir. Çünkü onun önceliği kâr elde etmektir.

Sanayi ve ticari işletmeleri sürekli faiz sömürsünden kurtarıldığında ürün fiyatlarının düşürülmesi mümkün olur. Açığa çıkan değer kısmen topluma, kısmen işçi ve memurlara, işletmelerin başındaki yöneticilere, yani gerçekten mal üretimi yapan ve değer yaratan kişilere dağıtılmasının yolu açılmış olur.

7. Ş'a ilişkin) Bu paragrafta doğal olarak, faizsiz bir temelde benzer şekilde yapılandırılabilir olan tüm sigortacılık alanı da girmektedir. Ödenen primlere faiz eklenerek büyütülemez. Sigorta şirketleri bir tür tasarruf bankası şekline dönüşür ve bu şekilde sigorta riski ve sigorta avantajı korunmuş olur. Bu işleri devlet topluluğu üstlenir.

8. Ş'a ilişkin) Paramızın değer kaybı sadece öncesinde oluşturulan sayısız borç senetlerimizin muazzam miktarından kaynaklanmaktadır. Biz yüksek oranda kademeli servet aktarımını talep ediyoruz. Burada "yüksek oranda ve kademeli"

ifadesine vurgu yapıyoruz. Eğer servet aktarımını, siz şimdi sadece banknotları iptal etmek (veya paradan sıfır silmek)¹⁴ gibi bir işlemle gerçekleştirirseniz, o işlem halkın gözüne kum serpmekten başka bir aldatmaca olmayacaktır.

Heryerden tüm varlıkların yarısını toptasam, sonra bu varlıkları bana vereceğiniz değerli evraklar karşısında geri versem, sonra da elimdeki kağıt varlıkları yok etsem, varlığın kendi değeri değişmeyecektir. Kağıtları yok etmekle sadece piyasadaki kağıt miktarı azalacaktır. Yani, aynı oranda varlığın kağıt üzerindeki hayali değeri artacaktır.

Gerçek değere her zaman sadece tüketilen ve kullanılan mallar sahiptir. Tamamlanmış olan bir emek için kağıt üzerinde yazılmış herhangi bir talimat asla gerçek değer oluşturamaz. Mark para birimimizin de döviz kurunun bu şekilde iyileştirilebilip iyileştirilemeyeceği başka bir sorudur. Ancak bu döviz kuru iyileşmesi de son tahlilde yine sadece işgücüne ve üretime, yani tüm ulusal ekonomimizin üretim imkanlarına bağlıdır.

¹⁴ Daha iyi anlaşılması için ilave edilmiştir.

İtirazlar ve Bunların Çürütülmesi

Daha önce hiçbir fikir, hele hele faizin kutsallığı ve dokunulmazlığına ilişkin geleneksel görüşlerden bu kadar kökten bir kopuşla, bir çelişkiye düşmeden kendini kabul ettirmeyi başaramamıştı.

Ortaya atılan ve beklenen itirazlarda her zaman iki şey takip edilmesi gerekir. Birincisi, faiz köleliğinin kırılma fikri kasıtlı olarak çarpıtılıp çarpıtılmadığını incelemek gerekir? İkincisi, tüm dürüst ve gerçeklere dayalı endişelerin cevabı ne olmalı?

İtiraz 1) En yaygın itiraz, "faiz geliri olmadan kimse parasını ödünç vermez" iddiasıdır.

Artık insanların borç para vermesini istemiyoruz. Kredi sistemi bir aldatmacaydı ve ekonomimiz bu tuzağa düşüp şimdi içinden çıkamıyor. Eğer halk büyük miktarda paraya ihtiyaç duyarsa, Devlet kasasından faizsiz borç alabilir. Sadece ana parayı geri öder. Gerekirse devlet yeni para basabilir. O halde, faizli senet, tahvil çıkarmaya ne gerek var? Zaten paranın faizli veya faizsiz olması önemli değil. Çünkü paranın gerçek değeri sadece, halkın çalışma gücüne ve vergi ödeme gücüne dayanır. O halde neden devletin her harcamasını sonsuz bir faiz yüküyle baştan zora sokalım?

İtiraz 2) Evet, ama devlet topluma karşı kültürel görevlerini nasıl yerine getirecek? Devletin paraya ihtiyacı var ve bu görevi ancak faiz karşılığı borçlanma yoluyla yerine getirebilir.

Bu iddia tamamen para odaklı (mammonist) bir düşünce tarzına dayanmaktadır. Manifestonun dikkatli okunmasından sonra, bu iddianın bilinçli olarak yanıltmaya yönelik olduğu görülür. Çünkü ilk olarak şunu kanıtladık: Devletin tüm kültürel ve sosyal görevleri, faiz esareti kırıldıktan sonra, kâr getiren devlet işletmelerinden (posta, demiryolları, madenler, ormanlar gibi işletmelerinden) elde edilen gelirlerle kolayca karşılanabilir.

İkinci olarak, halkın egemen devleti, kendini para hırslarına kaptırmış devletten farklı olarak, faizli menkul kıymetler yerine, faizsiz menkul değerler çıkararak, kamu yararına olacak özel görevleri her zaman yerine getirebilir. Devlet neden demiryolu, kanal ve hidroelektrik santralleri gibi inşaatları sonsuz bir faiz vaadi ile gereksiz yere kendine pahalı hale getirsin?

Eğer devlet mevcut kâr getiren işletmelerinin kaynaklarından inşaat maliyetlerini ödeyemiyorsa, kendi parasını rahatlıkla kendi basabilir. Halk da bunu ödeme aracı olarak kabul eder ve arkasında durur.

O halde neden halk, tüm çalışma ve vergi ödeme gücüyle, sadece kapitalistlerin yararına sonsuz bir faiz yükümlülüğü getiren başka bir kağıt parçasının (faizli tahvilin) arkasında dursun?

Öyleyse bu mammonistik devlet takıntısını bir kenara bırakın.

İtiraz 3) Kapitalistler bu durumda çıkarılan evrakları alacak ve kağıt paraları yiğacaklar.

Buna karşı iki temel itiraz var. İlk olarak, eğer kapitalistler paralarını evlerinde biriktirmeyi seçerlerse, aslında kendiliğinden faizden vazgeçmiş olacaklar. Bu durumda paranın verimsiz olması gerektiği fikri ve faiz esaretinin kırılması zaten kendiliğinden gerçekleşmiş olacak.

İkinci itiraz ise kapitalistlerin paralarının güvenliği konusundaki kaygılarından doğuyor. Evinde büyük miktarda para biriktiren birinin durumunu düşünelim: Bu kişi sürekli hırsızlardan, soygunculardan, ev aramalarından, yangın ve su baskını gibi tehditlerden endişe duyacaktır. Hiçbir dürüst vatandaş bu strese uzun süre dayanamaz, er ya da geç devlet bankasının yolunu tutar. Devlet bankası da paranın varlığını garanti eden bir makbuz verecek, ancak herhangi bir faiz ödemeyecektir.

Ayrıca herkesin, bir şekilde parasıyla çalışmak ve değerlendirmek için her zaman bir üçüncü seçeneği vardır. Herkes parasıyla değerler yaratıp, mallar üretilip, sanayi işletmelerine katılıp hayatını daha zengin ve güzel hale getirebilir. Sanat ve bilimi destekleyebilir. kısacası Mammon kültüründen uzak durarak parasını faydalı halde kullanabilir.

İtiraz 4) Ancak, icatların test edilmesi, genç, yetenekli zanaatkarların ve iş insanlarının iş kurlmaları gibi bazı amaçlar için özel sermaye ihtiyacı acil hale gelebilir.

Bu durumun faiz esaretinin kırılmasıyla hiçbir ilgisi yoktur! Tam tersine, düşünün ki

faiz esareti kırıldığında kapitalistler artık paralarını güvenli bir şekilde yatırıp tembelce faiz geliri elde edemeyecekler. Bu durumda ne olacak? Elbette ki eskisinden çok daha fazla risk almaya ve yeni girişimlere yatırım yapmaya yönelecekler. Zaten en başarılı iş insanları ve mucitler hep aynı şeyden yakınmıyor mu? "Garanti getiri" sağlayamadıkları sürece, para odaklı bu devlet sisteminde projelerini hayata geçirmek için finansman bulmanın imkansız olduğundan bahsetmiyorlar mı?

Yeni devlet düzeninde, her yetenekli bireye cömert destekler sağlanması temel görevlerden biri olmalı. Evet, eski bürokrat devlette de benzer girişimler vardı, ama bunlar o kadar dar görüşlü ve katı kurallara bağlıydı ki, insanları teşvik etmek yerine **bıkkınlığa sürüklüyordu.** Devlet desteği alabilmek için karşılaşılan taciz edici bürokrasi, çoğu zaman insanların şevkini kırıyor.

Şunu da unutmamak gerekir: Birkaç milyon ile inanılmaz başarılar elde edilebilir. Alman mucitlerin, mühendislerin ve zanaatkarların çalışma şevki, azmi ve gayretini düşünün. Bu insanların ortaya koyacağı başarılı icatlarda devletin ortaklık hakkı olursa, yapılan tüm harcamalar fazlasıyla geri kazanılabilir. Bunu İngiltere örneğinde açıkça görebiliyoruz.

İtiraz 5) Faiz esaretinin kırılması kaçınılmaz olarak servetin tükenmesine yol açar.

"Oho! Kim iddia ediyor bunu? Ah evet, doğru! Hayatını sadece sermaye faizleriyle sürdüren ve çalışmaya yanaşmayanlar için bu doğru olabilir. Böyle biri yılda %5 tüketimle 20 yıl içinde tüm servetini bitirecektir. Ama zaten tam olarak istediğimiz de bu değil mi? Bizim amacımız faiz esaretini kırmak ve

rantiyeciliğin toplumda en yüksek ideal olarak görülmesine son vermek. Artık bu para odaklı çürümüşlüğe bir son vermek, insanların başkalarının sırtından, sadece borç faizleriyle konforlu bir yaşam sürmesine dur demek istiyoruz.

Tekrar vurguluyorum: Faiz hakimiyetinin kırılması, servetlerin yok olmasına ve tükenmesine yol açacağı iddiası kesinlikle doğru değildir. Tam aksine, faiz esareti kırılınca, mal ve hizmet üreten emek artık, sonsuz faiz ödemelerinden kurtulmuş ve yeni servet oluşumunu da teşvik ediyor olacaktır.

Ayrıca gördüğümüz gibi, faiz esaretinin kırılması, tüm yaşam maliyetlerinin ciddi şekilde düşmesine yol açacaktır. Aşırı vergi baskısından bizi kurtaracaktır. Böylece çalışan her insan için tasarruf yapma imkanı eskisinden daha fazla olacaktır.

Ve bir kez daha vurguluyorum! Faiz esaretinin kırılması, sanayi, ticaret ve zanaatın mal ve değer üreten ekonomik faaliyetlerini asla engellemez, tam tersine mümkün olduğunca teşvik eder.

İtiraz 6) Kapitalistler artık faiz alamadığında işçinin bundan ne kazancı olacak?

Bu soru şu sebeplerden dolayı aslında hiç sorulmamalıydı!

Birincisi hatırlayın, işçi sınıfı, Kapitalistler işçileri sömürdüğü için sürekli mücadeleye çağırmaktadır.

İkincisi, çok açık ve net bir şekilde gördük ki, özellikle işçi sınıfı, dolaylı vergiler yoluyla borç faizlerinin ödenmesinde büyük bir yük altındadırlar. Bu konuyu yukarda (27. sayfada) detaylı olarak incelemiştik.

İtiraz 7) Çocuklara miras bırakılamadığında aile bağları zayıflar ve kopar.

Para ve aile bağları arasındaki ilişki nasıldır? Aslında para ile aile sevgisinin çok az ilişkisi vardır. Hatta hiç yok denebilir. Hiç zengin ailelerin çocuklarının, ailelerine fakir aile çocuklarından daha düşkün olduğunu veya varlıklı ebeveynlerin çocuklarını daha çok sevdiğini gördünüz mü?

Çocuklar için asıl önemli olan nedir? İyi bir eğitim almak, sağlam bir meslek öğrenmek, çalışkan, sağlıklı ve cesur bireyler olarak yetişmek mi, yoksa sadece büyük bir para mirasına konmak mı? Elbette ebeveynlerin çocuklarının geleceğini finansal olarak güvence altına alma çabası meşrudur. Ancak faiz esaretinin kırılması, ebeveynlerin çocukları için birikim yapma imkanını engellemeyecek, tam tersine artıracaktır. Ekonomimiz faiz boyunduruğundan kurtulduğunda, tasarruf imkanları daha da artacaktır.

10.000 Mark kazanç ve 5.000 Mark rant geliri örneğinde gördük. Küçük ve orta ölçekli servetlerin sahipleri doğrudan ve dolaylı vergilerle ev kiralrı gibi yollarla kazanılan gelirlerin tüm faydalarından mahrum bırakılıyorlar. Tekrar tekrar söylemek gerekir ki, küçük ve orta ölçekli servetlerin faiz geliri bir aldatmacadır, kendi kendini kandırmadır, kısır bir döngüdür.

Büyük sermaye, kendine bağlı basın aracılığıyla faizin kutsallığı ve dokunulmazlığı fikrini tüm dünyaya yaydı. Herkesi sözde faiz nimetinden faydalandırarak, emeksiz kazancın yarattığı vicdan azabını bastırmayı başardı. Böylece, para hırsının (mamon tapıcılığının) en yüce değeri söz konusu

olduğunda, kendine savunucular yaratmış oldu ve bu tür itirazların gelmesine de dayanak oluşturdur.

İtiraz 8) Memur ve devlet adamı şöyle diyecektir: Devlet, alacaklılarına karşı bir kez üstlendiği yükümlülüklerden kendini kurtaramaz.

"Yükümlülük" deyip duruyoruz, ama ne demek bu gerçekten? Şöyle düşünelim: Devlet daha en başından biliyor ki, borç faizlerini ancak vatandaşlardan topladığı vergilerle ödeyebilecek. Yani bir yandan faiz ödeyip, diğer yandan aynı miktarı vergilerle geri toplayacak. Öyle mi? Böyle bir sistemin nesi ahlaklı olacak?

Aslında devletin şunu açıkça söylemesi daha dürüst olmaz mı? "Bakın, gerçek şu ki, ben bu faizleri ancak sizden vergi alarak ödeyebiliyorum. Evet, savaş zamanında paraya ihtiyacımız vardı ve bu yüzden savaş tahvili oyununa başvurduk. Özür dilerim sevgili halkım, ama bu sonuçta sizin iyiliğiniz içindi. Artık bu oyunu bırakalım: Ben devlet olarak faiz ödemeyeceğim, siz de vergi mükellefi olarak faiz için vergi ödemek zorunda kalmayacaksınız. Bu sayede hem devasa vergi toplama sisteminden, hem de karmaşık faiz ödeme düzeninden hepberlikte kurtulmuş oluruz. Ne dersiniz, anlaştık mı?"

Ve size gelince Sayın Scheidemann, artık her köşe başındaki ilanlara, güvenilirliğini yitirmiş eski hükümetin devlet sekreteri olarak imzanızı atıp, savaş tahvillerinin ne kadar güvenli ve dokunulmaz olduğuna dair boş laflar etmeyin. Bunu yaparak sadece kendinizi küçük düşürüyorsunuz. Çünkü bu düzenin tek kazananı büyük sermaye sahipleri oluyor.

İtiraz 9) Finans politikacıları ve bankacılar, savaş tahvillerinin ve devlet borçlarının faiz esaretinin kırılmasının imkansız olduğunu söyleyeceklerdir, çünkü onlara göre bu devletin iflası anlamına gelir.

Kusura bakmayın ama, sizin konuşmalarınıza göre zaten devlet olarak iflastayız ya da iflas edeceğiz. Ancak resmi bir devlet iflası ilan etmek yapabileceğimiz en büyük aptallık olur. Bu sadece şu anki yöneticilerin gerçek yetersizliğini değil, aynı zamanda bu yetersizliğin tarihsel kanıtını da vaktinden önce ortaya koymuş olur.

Neden iflas ilan edelim ki? Düşünün: Sağ cebimden sol cebime 3 Mark koyduğumda, sağ cebimin iflas ettiğini ilan etmem gerekir mi?

Savaş tahvillerinin işleyişi tam da böyleydi aslında. Devlet önce halkın cebinden gerçekten var olan ilk milyarları topladı. Bu paralar bir süre sonra devletin kasasından geri akıp gitti. Ardından yeni tahvil çıkarıldı ve yeni para toplandı. Sonra yine aynı döngü başladı ve milyarlar tekrar tekrar emildi. Bu süreç tam dokuz kez tekrarlandı ve sonunda devletin borcu 100 milyar oldu. Halkın elinde ise sadece 100 milyarlık baskısı güzel kağıt parçaları kaldı.

Başlangıçta halk, bu durumla zenginleştiğini sandı. Ancak sonra devlet ortaya çıkıp "Durum çok kötü, 100 milyar borcumuz var ve iflas etmek üzereyiz" dedi. Peki ama neden? Bu sadece bir kendini kandırmaca değil mi? Düşünün, bir insan kendi parasını bir cebinden diğerine aktarmakla nasıl iflas edebilir ki?

Bu yüzden iç borçlanmayla savaş tahvili çıkarma konusunda devlet iflasından korkmamıza hiç gerek yok. Ne devlet iflası ilan etmemiz gerekiyor, ne de saçma faizler ve daha da saçma vergilerle uğraşmamız. Artık büyük sermayenin işlerini yürütmekten kurtulmanın zamanı geldi. Çünkü bu tahvil-faiz-vergi döngüsünden sadece büyük sermaye kazanç sağlıyor. Onların kasalarında büyük paralar birikirken, onların bu birikimlerini çalışan halk dolaylı vergilerle ödüyor. Küçük ve orta ölçekli yatırımcı ise bu döngüde boşuna dönüp duruyor.

İtiraz 10) Küresel ekonomi politikacısı şöyle der: Faiz köleliğinin kırılması, Almanya tek başına gerçekleştirilemez. Bu uluslararası düzeyde yapılmalı. Yoksa tüm kredibilitemizi kaybederiz, sermaye ülkeden kaçır ve dış ülkelere olan faiz yükümlülüklerimizi yerine getirmek zorunda kalırız.

İtiraf etmeliyim ki, ben de bu konu üzerinde uzun süre kararsız kalmıştım. Bu çok zor bir sorudur. Çünkü biz dünyanın geri kalanıyla karşılıklı bir ilişki içindeyiz ve faizi kaldırmak bu ilişkiyi zora sokuyor olacaktır.

Ancak meselenin iki yönü var:

Birincisi, faiz esaretini kırma düşüncesi, tüm üretken halkların uluslararası para sisteminin faiz köleliğine karşı bir savaş çağrısıdır. İkincisi ise, bu düşünce iç mali sorunlarımız için köklü bir çözümdür. Hasta komşumuz aynı ilacı kullanmıyor diye, biz neden kendimize iyi gelecek bir tedaviyi uygulamayalım?

Almanya'da durumu net bir şekilde görmüşken, yani bu saçma döngünün sadece büyük sermaye sahiplerinin işine yaradığını anlamışken, hala aynı çılgın döngüde dönmeye devam etmek, vergi ve faiz ödemeyi sürdürmek tam bir aptallık olur. O halde, özgürleştirici örnekliğimizle öne çıkalım, paranın faiz esaretinden önce kendimizi kurtaralım. Göreceğiz ki, bu zafer getiren özgürleştirici düşüncenin gücü, dünyanın diğer halklarını da, bizi takip etmeye yönlendirecektir.

Hatta öyle inanıyorum ki bizim bu başlangıcımız, eğer mamonist olan Alman para baronları, tarafından bastırılmazsa, kaçınılmaz bir şekilde diğer halkları da bizim yolumuza sürükleyecektir.

Bu metin zaten, ulusal düzeyde başlatılacak bir reformun küresel etkilerini ve önemini vurguluyor. Değişimin bir yerden başlaması gerektiğini ve bunun domino etkisi yaratabileceğini savunuyor.

İtiraz 11) Spartakist¹⁵ (aşırı sol görüşlü kişi) şöyle diyor: Bu düşüncenin tamamı sadece sermayeyi korumaya yöneliktir. Her şey olduğu gibi kalacak, fakir yine bir şey elde edemeyecek ve zenginler zengin kalmaya devam edecektir.

Dostum, eğer sen gerçekten ruhunun derinliklerinde bir komünistsen, seninle tartışmak çok zor. Yani gerçekten "Her şey herkese ait olmalı" fikrini savunuyorsan, üstelik Rusya'daki büyük Bolşevik liderlerinin, özellikle Lenin'in düşüncelerini

¹⁵ Spartakistler (Almanca: Spartakusbund), I. Dünya Savaşı sırasında Almanya'da 1914'de Marksistler tarafından kurulan siyasi örgüttür. Kaynak: "Spartakusbund", Vikipedi, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Spartakusbund>

biliyor ve doğru buluyorsan... Lenin'in Sovyet Cumhuriyeti'nin öncelikli görevi olarak tanımladığı "Tüm üretim ve dağıtımın hem genel muhasebesini tutma hem de kontrolünü sağlamayı mümkün görüyorsan...

Eğer bu görevin ancak korkunç bir baskı devletinde uygulanabileceğinin farkındaysan ve hala içten içe komünist veya Spartakist olmaya devam ediyorsan, o zaman tartışmayı sürdürmeyelim. Birbirimizi anlamıyoruz ve farklı diller konuşuyoruz demektir. Gelecek gösterecektir: Ya Bolşevik kaosundan doğacak baskıcı bir devlet ya da benim umut ettiğim, faiz esaretinden kurtulmuş ekonomiye sahip yeni bir devlet...

Ama dürüst ol, komünist ruhunun derinliklerinde hala eşin ve çocuğun için bir yuva düşüncesine sahipsen ve onları kendine bir Eskimo veya Zulu'dan daha yakın hissettiğin, bir insan ruhu varsa konuşmaya devam edelim.

Eğer, senin Sovyet yöneticisinin emri altında yaşadığın fabrika işinde, hala kendine ait küçük bir ev, bir bahçe arzun var ve sen bunlara sahip olmayı arzuluyorsan; sokaktaki her kadını kullanma hakkının sana gerçek bir tatmin vermeyeceğini hissediyorsan; maaşından kendine ait olacak bir şeyler biriktirmeyi düşünüyorsan, o zaman artık komünist değilsin demektir. O zaman yüksek sesle ilan ettiğin "Her şey herkesindir" sloganını çoktan çiğnemiştin demektir. Aslında sen her şeyin herkese ait olmasını istemiyorsun. Senin istediğin şey; eşin, çocuğun, evin, bahçen, birikimlerin, ister sahip ol ister olmayı umut et, sadece sana ait olmasıdır.

Ve dostum, eğer içten içe, birinin gelip "herkes adına" birikimlerini alıp götürmesi, sana başka bir çocuk getirip seninkini götürme (çünkü tüm çocuklar 'herkese'

aittir) fikrine kayıtsız kalamıyorsan, o zaman artık birbirimizi anlamazlık etmiyoruz demektir. O zaman senden şunu düşünmeni isteyebilirim: Her şeyin herkese ait olması gerektiği şeklindeki komünist mesaj, her türlü kültürün sonu olmaz mı? Mülkiyet kavramının yokluğu, kaçınılmaz olarak insanı hayvan seviyesine indirmez mi?

Eğer her şey herkese ait olursa, en iyi ihtimalle Lenin'in istediği gibi tüm kamusal üretim ve dağıtımın kontrolü ve muhasebesi zorla sağlansa bile, ortaya çıkacak olan en iyi ihtimalle bir karınca devleti olur. O zaman konuşmayı da bırakabilir, ruhumuzu ve düşüncelerimizi de terk edebilir, sessizce ve içgüdüsel olarak zorunlu işlerimizi sadece yapabiliriz. **Bu, insanlığın sonu demektir.**

Ama artık yeter, Spartaküs dostum. Bu temel düşüncüyü kafanda ve kalbinde iyice tart. Soruna daha detaylı bir yanıt, diğer partilerle yapacağımız sohbetlerde ortaya çıkacaktır.

İtiraz 12) İki sosyalist eğilimin yoldaşlarına "İlimliler'a ve Bağımsızlar'a"¹⁶ cevabımız!

Sizin tarafınızdan faiz köleliğinin sonlandırılmasına ciddi bir karşı çıkış beklemiyorum. Yine de sizinle, Marx'tan başlayarak bugünün liderleri Ebert, Scheidemann, Kautsky ve diğerlerine

¹⁶ "Gemäßigte" (İlimliler): SPD (Sosyal Demokrat Parti) yanlılarını ifade ediyor. "Unabhängige" (Bağımsızlar): USPD (Bağımsız Sosyal Demokrat Parti) mensuplarını kastediyor. Bu hitap, Weimar Cumhuriyeti döneminde Almanya'daki sosyalist hareket içindeki iki ana akıma yönelik yapılmış. İlimli sosyal demokratlar ile daha radikal bağımsız sosyalistler arasındaki ayrımı işaret ediyor.

kadar tüm sosyalist düşüncüyü temelden tartışmam gerekiyor.

1. Sosyalist amaç konusunu: İşçi sınıfının durumunu iyileştirmek kesinlikle başarılı olacak bir fikirdir. Bunda anlaşıyoruz.
2. Ama bu büyük amaca ulaşmak için seçilen yolların neredeyse tamamı yanlıştır. Çünkü:
3. Yanlış temeller üzerine kurulmuştur.
4. Sosyalist devlet düşüncesi doğal olarak komünizme, yani çöküşe yol açacaktır.
5. Oysa (biraz evvel dediğimiz gibi) Sosyal Demokrasi'nin farklı bir amacı vardı: İşçi sınıfının ve tüm çalışan halkın durumunu iyileştirmektir. Bu yüzden Sosyal Demokrasi büyük bir iç çelişki yaşıyor. Marksizmin mantıksal sonuçları, işçi hareketinin uygulamaya aldığı hedefler birbirine zıt yönlerdedir.
6. İşte tam da bu iç çelişki ve bölünmüşlük, hükümet yönetiminde de belirsizliğe sebebiyet vermektedir.
7. Spartakistlere ve Bolşevik komünizmine karşı, işçi sınıfının durumunu iyileştirme amacı arasında kesin bir sınır çizilmeli ve bunların yöntemlerine karşı sıkı bir şekilde mücadele edilmelidir. Fakat sendikaların etkisinde olan Sosyal Demokrasi, bugün bu aşırı gruplara karşı kendini güçsüz hissetmektedir. Çünkü bunlar Marksist düşüncüyü bir eğitim ilkesi olarak kendileri için benimsediler. Fakat Marksist düşüncenin tüm yolları sonuçta komünizme çıkmaktadır.

Gelelim düşüncelerimizin isbatına: Yukarıdaki 2. madde ne diyorduk? Sosyal

Demokrasinin seçtiği yolların neredeyse tamamı yanlıştır.

Sürekli yapılan kışkırtmalarla kendi ülkemizde halkımız birbirine düştü. İşverenlere ve tüm orta sınıf mesleklerine karşı durmadan hakaretler yapıldı. Sanki sadece ellerini kullanan işçiler çalışıyormuş gibi gösterip karşısındakileri "sömürücü" ve "kan emici" olarak suçladılar. Bu tavır işçilerde gereksiz bir kızgınlık ve böbürlenme yarattı. Bu durum şimdi doğal olarak "işçi sınıfı diktatörlüğü" isteğine dönüştü (Komünist Manifestoya bakınız). Erfurt Programının en önemli talebi, üretim araçlarını özel sahiplerden alınıp topluma verilmesidir. Bu talep bugün "her şey kamulaştırılsın" bağırısına dönüşmüş vaziyettedir.

Her şeyin kamulaştırılması, ekonomik çöküşümüz ve devletin tamamen iflas etmesi anlamına geldiği, dürüst olan her politikacı için çok açıktır. Ama yine de kimse bunu halka açıkça söylemeye cesaret edemiyor.

Oysa şimdi slogan 'Kamulaştırma' değil, 'Özelleştirilme' olmalıydı. Kamulaştırma girişimlerinin oluşturduğu yıkımlar ucube vergi projeleriyle dengelenmeye ve bu yolla mülk sahiplerinin mülklerini ikinci kez ellerinden almaya çalışmaktalar. Ama bütün bunlar, ülke ekonomisinin tamamen çöküşe sürüklenmesinden başka bir anlama gelmemektedir. Bir üretim artışı değil, tam tersi gerçekleşmiştir. (Halbuki, devrimden sonraki dönem için, tüm sosyalist literatürün vaadine göre, üretim iki katına çıkması gerekiyordu. Ancak bundan söz bile edilemez.)

En kötüsü ise, şimdiki sosyalist hükümetin büyük dış borçlar almayı düşünmesi olur. Bu sadece ekonomik çöküşümüzü kesinleştirmekle kalmaz, aynı zamanda bizi İtilaf Devletleri'nin tamamen faiz

köleliğine sokar ve bunun geri dönüşü de olmaz.

Temel yanlış şudur:

Halka verilen tüm sözlerin, halktan istenen taleplerin ve ortaya konulan saçma sonuçların hepsi, sanayi sermayesi ile borç sermayesini tamamen yanlış değerlendirmelerinin sonucudur. Komünist Manifesto, Erfurt Programı, Marx, Engels, Lasalle ve Kautsky, **sanayi sermayesi ile borç sermayesi arasındaki derin farkı anlayamamışlardır.**

Bu konuda tüm Sosyal Demokrasi yeniden öğrenmeli, bu temel yanlış açıkça görülmeli ve yarım yamalak değil, açık yüreklilikle kabul edilmelidir. Sonra da, mümkün olan tek sonucu çekinmeden çıkarmalıdır. Bu da sanayiye ve işverenlere karşı anlamsız ve tamamen yanlış olan öfkeden vazgeçmek demektir. İşçi ve işveren bir arada olmalı, çünkü ortak hedefleri var: Hedef iş ve üretimdir. Üretim ve iş olmadan yaşam olmaz, kültür olmaz, ilerleme ve yükselme olmaz. İnsanlar arasındaki doğal çekişmeler, insan oldukları için kaçınılmazdır. Ancak işveren ve işçinin ortak büyük çıkarlarının yanında bu çekişmeler önemsiz kalır. Bu çekişmeler, toplu sözleşme ve işyeri örgütlenmesi yoluyla her iki tarafı da memnun edecek şekilde her zaman çözülebilir.

Büyük siyasi güç çizgilerini incelerken, bu tür yan konuları daha fazla ele almayalım. Sadece şunu bir kez daha belirtelim: Tüm işçi sınıfının çıkarları, ulusal sanayimizin ve ulusal ekonomimizin çıkarlarıyla tam olarak aynı yöndedir.

Kim bunun tersini öğretir, işçi ve işveren arasındaki mücadeleyi daha önemli gösterirse, işçilere karşı büyük bir sorumsuzluk yapmış olur. Çünkü böyle

yaparak, işçileri besleyen ve ayakta tutan ağacın köklerine balta vurmuş olur.

Sosyal Demokrasi tam da bunu yaptı ve böylece Alman işçi sınıfına karşı sürekli bir suç işledi. Halkımıza inanılması güç, büyük acılar getirdi. Çünkü verdiği sözleri tutamıyor, uzlaşma barışını sağlayamıyor ve iş yaratamıyor. Yine de silahlı bir gücün oluşmasını, memurluk müessesini ve herkese mecburi çalışma şartını gerekli görmektedir. 20 yaş üstü kadın ve erkekler için genel, eşit ve doğrudan seçim hakkıyla kimse karın doyurmuş olmayacaktır. Ama devletin kişi ve mülkiyet güvenliği sağlanmadığında kaos kaçınılmaz olacaktır. Bireyin topluma uyum sağlaması olmadan devletin yaşaması mümkün olmayacaktır.

Bu yüzden, halk arasında derin bir umutsuzluk ve hayal kırıklığı yayılmaktadır. İnsanlar henüz durumun farkında olmasa da, bakanlar, milletvekilleri ve halk temsilcileri birbirlerini kandırmaya devam ediyorlar. “Devrimin kazanımlarını gericiliğe karşı korumalıyız” deyip duruyorlar. Ama hiçbir dürüst devlet adamı, bu “devrim kazanımları” ve “gericilik” sözleriyle aslında tam ne demek istediğini halka söyleyememektedir.

Devrimin yıkıcı eylemleri, eskimiş hanedanların devrilmesi, subayların görevden alınması, soyluluğun kaldırılması, ordunun dağıtılması, kısacası “büyük yıkım” diyeceğimiz bu eylemlerin ile hiçbir “kazanım” değildir!

Peki bütün bu olup bitenlere tepki nerede?! Süpürülüp atılan çürümüş tanrısal soyluluğun, halkın hiçbir yerinde güçlü bir eylemde bulunmak için artık yeterli ahlaki desteği kalmamıştır. Burjuvaziye gelince: Gerçek burjuvazi söz konusu olduğunda, sınıf bilincine sahip işçi sınıfına karşı artık ayaklanamayacak kadar korkak ve ahlaki açıdan çok zayıf

kalmaktadır. Bu yüzden işçi sınıfının egemen kesimi, soyluların ya da burjuvanın tepkisinden korkmasına gerek yoktur.

Ama asıl büyük tehlike, halkın sözde devrim kazanımları konusundaki derin hayal kırıklığıdır. Yani halkın durumunda gerçek bir iyileşme olmadı. Bu hayal kırıklığı, büyük kitleleri giderek daha da sola kaymasına yol açmaktadır. Orada şimdiye kadar verilen sözlerden çok daha fazlası vaat edilmektedir.

Aslında "Her şey herkese ait olacak" sözünden daha fazlası vaat edilemez. Bu tam bir çılgınlıktır. Fakat her düşünce, her olay, her eylem aşırıya kaçtığı anda ve en uç noktaya vardığında, artık çılgınlığa dönüşür ve durumu tam aksine çevirir. Komünist düşünce de böyledir. Her şeyin herkese ait olması fikri, sonunda herkesin hiçbir şeye sahip olmamasıyla sonuçlanır. Rusya'da açlık, umutsuzluk, sefalet, hastalık ve yokluk baş gösterdi. İnsanlar yaşama sevincinin ve umudunun son kırıntısını da kaybetti.

Tekrar ediyorum: Sosyalist düşüncedeki büyük temel yanılgı, sonuçta sanayi sermayesi ile borç sermayesi arasındaki derin farkın anlaşılamamasından kaynaklanıyor. **Faiz düşkünü borç sermayesi insanlığın baş belasıdır.** O, halkları sömüren sürekli ve sınırsız büyüyen büyük borç sermayesidir. Oysa ne üretim yapan işletme, ne mal üreten sanayi ne de bu ikisinin başarısı için ortaya konan işletme sermayesi halkı sömürür.

Burada bu soruları sormadan geçemem: Borç sermayesi ile sanayinin üretim sermayesi arasındaki temel fark neden anlaşılamadı? Gerçekten anlaşılamadı mı, yoksa büyük borç sermayesinin yararına kasıtlı olarak mı gizlendi? Kapitalizme karşı mücadelede öne çıkan liderler ve

sözcüler, Komünist Manifesto'nun ve Erfurt Programı'nın yazarları ve şimdiki liderler bu konuda gerçekten gerekli titizliği gösterdiler mi?

Bir başkasının kesin dürüstlüğü ve inancını sorgulamak zordur ve kötü eylemdir. İnsanın yaşam olgularına karşı nedenleri ve ilişkileri araştırmak daha da zordur. Bu nedenle bu sorulara kendim cevap vermek istemiyorum. Sadece Disraeli'nin, büyük İngiliz Başbakanı Lord Beaconsfield'in bir yazısına atıfta bulunarak bazı büyük, karanlık bağlantılara işaret etmek istiyorum. Yazar 'Endymion' adlı romanında şöyle yazıyor:

"Hiç kimse ırk ilkesine, ırk sorununa kayıtsız kalmamalıdır. Bu, dünya tarihinin anahtarıdır. Ve tarihin çoğu zaman bu kadar karışık olmasının tek nedeni de budur; çünkü tarih, ırk sorununu ve onunla birlikte gelen gelişmeleri bilmeyen insanlar tarafından yazılmıştır."¹⁷

Kentli Orta Sınıf vatandaşın durumuna gelince:

Huzuru, bir kentli görevi sayan Vatandaş, her yeni düşünce karşısında, her yeni devrimci talep karşısında her zamanki gibi dehşete düşer. Çünkü bu onun için huzursuzluk demektir, belki de düşünmek zorunda kalmak demektir. Her değişiklikten nefret eder, huzur ister ve parasına dokunmak isteyenlerin vay haline. Şimdi bir de tutturdular onun faizlerini, ev finansmanından elde ettiği faizini, tahvil faizini, ipotek faizini, kısacası onun huzurunu, rahatını ve mutluluğunu sağlayan her şeyi elinden almaya çalışıyorlar. Bu olacak bir şey mi?

Bu nedenle, borç sermayesine sahip olan sınıfların üyelerinin neler söyleyeceklerini

¹⁷ Yazar burada ırk meselesini, ırkçılık yaparak mı ele aldı? Bu kısım tam anlaşılamadı.

incelememiz gerekecek. Bu kişiler aslında burjuvadan ayrı bir grubu oluşturmaktadır.

Burjuva demişken; burjuva öyle bir insan tipidir ki artık onunla yapılacak hiçbir şey yoktur. Burjuva, insanlık ağacında ne kadar erken kesilirse o kadar iyi olan bir daldır. Tok, kendini beğenmiş, sefil ufukları olan dar kafalıdır bunlar. Hiçbir şeye heyecan duyamayan, günlerini sonsuz bir tekdüzelik içinde geçirenlerdir. Dertleri kahve içmek, sabah gazetesine göz atmak, sabah içkisi içmek, öğlen gazetesine sahip olmak, öğle yemeklerini yemek, öğlen uykusuna yatmak, gazetelerden kupon toplamak, akşam içkisini içmek, mutat masa sohbetinde bulunmak ve oldu olacak bazen de sinemaya gitmek olan insanlardır. Dünyayı harekete geçiren her şeye karşı anlayışsız, gençliğin özlemlerini, halkın, devletin ve toplumun ihtiyaçlarını kavrayamayan, savaş ve zafer umurlarında olmayan, yozlaşmış ve ahmaklaşmış, aynı anda hem kibirli hem de her şeye boyun eğen kesimdir. Her ne kadar bu kesim böyle olmuş olsa da bu kesim öyle geniş bir sınıftır ki, görmezden gelinmeleri imkansızdır.

İtiraz 13) Yani, faiz esaretinin kırılmasıyla tasarruf anlayışı yok edilecek ve insanlar kendini yoksullar evinde bulacak.

Faiz esaretinin kırılması tasarruf anlayışı üzerinde kesinlikle hiçbir etkisi yoktur. Tutumluluğun, tıpkı savurganlık gibi, mevcut ekonomik görüşlerle hiçbir ilgisi yoktur. Tutumluluk ve savurganlık, bir çağın faiz fikrini teşvik etmesinden ya da faizi kötölemesinden bağımsız olarak var olan ya da olmayan insani özelliklerdir.

Geçiş dönemlerinde muhtemelen tutumlulukta bir artış veya azalma göze çarpabilir. Ancak bu durumda, mantıklı ve

ekonomik düşünen bir kişinin kendi kendine şunları söyleyeceğine inanmaya çok daha meyilliyim: Gelecekte sadece faizimle yaşayabileceğime artık güvenemiyorum. Ancak ileriki yıllarda yaşamak ve çocuklarıma bir şeyler bırakmak istiyorum, bu yüzden şimdi daha fazla tasarruf yapmalıyım.

Bana göre, faiz esaretini kırmanın insanların çoğunluğu üzerinde yaratması gereken etki budur, çünkü aksi takdirde yaşlılıklarında kamu desteğine bağımlı olacaklardır.

Bu noktada bir kez daha önemle vurgulamalıyım ki, mülke konulan doğrudan vergilerle ve her türlü günlük yaşam giderlerine konulan dolaylı vergilerle bu denli ağır yük yüklendiğinde o güzelim faizlerden zaten geriye bir şey kalmamaktadır.

Sadece sermaye geliriyle yaşayanlar bu vergilerden etkilenmemektedir. Bu adaletsiz bir durumdur. İşte bu durum değişmesi gerekmektedir.

Bu nedenle insanların tasarruf yapma alışkanlığını kaybetmesinden endişe duymaya gerek yoktur.

İtiraz 14) (Nefret edilen) büyük sermaye gerçekten bu kadar verimsiz midir? İnsanlık için, borç sermayesinin faizinden daha büyük sonuçlar doğuran muhteşem ilerlemelerin araçlarını oluşturmadı mı?

Hayır! Bu soru sadece, para hırsına kapılmış olan söylemlerin berrak görüşümüzü gölgelediğini kanıtlamaktadır.

Büyük sermaye ilerlemeyi ve gelişimi sağlayan araçlar yaratmadı, tam tersine

büyük sermaye kendisi emekten doğdu! Her sermaye işgücünün depolanmış halidir. Büyük sermaye özünde üretken değildir, çünkü para kendi başına tamamen verimsiz bir şeydir.

Değerler ve mallar sadece ve sadece emek yoluyla yaratılmıştır. Zeka ve emekle oluşmuştur. Değerler ve mallar mevcut veya daha önce işlenmiş hammaddeler ya da yeraltı kaynaklarından oluşmaktadır.

Çünkü en verimli tarlaya, en zengin kömür madenine ne kadar para dökerseniz dökün, bu tarlanın hiç buğday vermeyeceği, madenin de kendiliğinden kömür çıkarmayacağı gerçeğini değiştirmez! Bunu eninde sonunda artık kabul etmeliyiz.

İnsanların parayı icat etmesi çok mantıklı ve anlaşılır bir şeydir. Çünkü karmaşık her ekonomide “yapılmış işin karşılığı” olarak (herkes tarafından kabul edilen) bu araca ihtiyaç vardır. Para sahiplerinin paralarını faiz yoluyla sürekli çoğaltabilmeleri kabul edilemez bir durumdur. İşte bize rahatsızlık veren, içimizdeki isyanı tetikleyen şey tam da budur. Bu, parayı diğer tüm dünyevi şeylerin üzerine çıkaran ve onu bir puta dönüştüren şeydir. Bütün bunlar insanlığın en büyük özaldanışından başka bir şey değildir!

Para kendi başına hiçbir şey yapamaz. Masa, dolap, elbise, ev, alet, kısacası etrafımızdaki her şeyin bir değeri vardır. En eski masayı bile yakıp ısınabilirsiniz, ama yirmi marklık bir banknotla hiçbir şey yapamazsınız, bir parça peyniri bile saramazsınız.

Ancak insanlar, tüketim mallarının değişimini kolaylaştırmak için yapılmış işin karşılığında bir belge vermeyi mantıklı bir şekilde kabul ettikten sonra, bu kağıt parçası anlam kazanmıştır. Çiftçinin, kömür madeninden tahılı karşılığında

kömür değil de para alması çok mantıklıdır. Yani bu, başka yerde yapılmış bir işin karşılığıdır. Örneğin bu para şeklindeki oluşan karşılık, dirgen, semer, saban ve tırpan alır. Ama paranın gücü artık burada son bulmalıdır.

Yani, insanlığın büyük ilerlemelerini para sağlamadı, insanlar kendileri bunu başardılar; cüretli ruhları, onurlu cesaretleri, akıllı düşünceleri, ellerinin gücü, müşterek ve sosyal çalışkanlıklarıyla bunu yaptılar. Meseleye bu kadar onurlu ve berrak bakmalıyız. İnsanlar kendileri ilerlemeyi ve gelişimi başardılar. İnsanların ekonomiyi basitleştirmek için icat ettikleri şu zavallı kağıt parçaları değil!

İlerleyen Program

Faiz esaretinin kırılması yeni devlet inşasının son hedefi değildir. Bu, en etkin hamledir ve Mammonizm gaddarlığına karşı tüm halkları gerçek bir milletler topluluğunda birleştirebilecek tek hamledir. Fakat son hamle değildir. Yine de faiz esaretinin kırılması diğer tüm adımlardan önce gelmelidir, çünkü gördüğümüz gibi bu, dünya sorununu ana kökünden yakalamaktadır.

Faiz esaretinin kırılması talebi yerine getirilmeden, sosyal devlete giden yol açılmaz. Bu açıkça anlaşılmalı ve para güçlerine rağmen uygulanmalıdır. Para hırsına dayalı sosyalist bir devlet düşüncesi saçmadır. Kamulaştırma çığlıkları ancak, tüm endüstri şirketlerini birbirine bağlı daha büyük dev şirketler oluşturma çabası olacaktır. Tabii ki gelecekte de, tüm servet vergilerine rağmen, büyük borç sermayesi bu şirketler üzerinde belirleyici etkiye sahip olacaktır. Bu durum kaçınılmaz olarak, zaten para sisteminden ciddi şekilde etkilenmiş olan sosyal demokrasi, büyük sermaye ile bir uzlaşmaya yol açacaktır.

Biz ise para odaklı, mammonist bir devletten tamamen uzaklaşmayı ve devletin gerçek sosyalizm ruhuyla yeniden inşasını talep ediyoruz. Bu devlette temel fikir, geçinme yükümlülüğüdür. Eski komünist temel talep burada mantıklı ve anlamlı bir karşılık bulabilir. Her vatandaşın, devlet aracılığıyla en önemli besin maddeleri üzerinde hak sahibi olmasını sağlayabilir.

Yeni devlet için şunları da talep ediyoruz: Halkın en geniş kesimlerinden seçilecek bir Halk Temsilcileri Meclisi olmalıdır. Bunun yanında, çalışan halkın mesleki örgütlenmesini ve ekonomik yapısını temsil eden bir İş Meclisi, yani Merkez

Konsey kurulmalıdır. Ayrıca devlet yöneticilerinin en üst düzeyde sorumlu tutulmasını istiyoruz.

Sosyalist ve aristokratik temellere dayanan bu yeni devlet yapısı, yakında aynı yayınevinde çıkacak başka bir çalışmada ayrıntılı olarak ele alınacaktır. Ancak unutulmamalıdır ki, tüm bu yeni yapının kurulabilmesi için önce faiz esaretinin ortadan kaldırılması şarttır.

Sarsılmaz inancım, hatta daha da ötesi, bilgim bana açıkça gösteriyor ki, faiz esaretinin kırılması dayatma ile elde edilecek bir mesele olmayacaktır. Aksine her yerde tarifsiz bir sevinçle karşılanacak ve karşılanmalıdır. Çünkü şunu iyi anlamak gerekir: İnsan neslini iyileştirmeyi amaçlayan diğer iyi niyetli düşünce, hareket ve çabalardan farklı olarak, benim önerim insan doğasını değiştirmeye çalışmıyor. Bunun yerine, bir zehire karşı mücadele ediyor. Bu zehir, insanın en derin duygularına aykırı olarak, yapay değil, şeytani bir şekilde icat edilmiştir. Amacı insanlığı hasta etmek, onu materyalizmin derinliklerine hapsedmek ve sahip olduğu en değerli şeyi, yani ruhunu çalmaktır.

Bununla birlikte, para güçleri acımasız tiranlık kurarak el ele yürüyorlar. Bu tiranlık için insanlar sadece faiz köleleridir ve tek varoluş amaçları rant ve faiz için çalışmaktır.

Kutsal kitap kehanetlerindeki korkunç gerçeği ve netliği derinden sarsılarak görüyoruz. Bu kehanetlere göre, Yahudilerin tanrısı Yahve tarafından seçilmiş halka şöyle vaat edilmiştir: 'Dünyanın tüm hazinelerini sana vereceğim, yeryüzündeki tüm halklar senin ayaklarının dibinde olacak ve sen onlara hükmedeceksin.'

Bu dünya meselesi şimdi hepinizin önünde açılmıştır. Dünya meseleleri bir anda çözülmez, ancak fikir gün gibi açıktır. Eylem dikkatle hazırlanmalıdır. Dünya çapındaki para güçleri gibi çok güçlü bir düşmanla karşı karşıya olduğumuzu bilmeliyiz. Karşı tarafta tüm güç varken, bizim tarafımızda sadece üretken emeğin sonsuz hakkı var.

Ellerinizi uzatın, tüm ülkelerin emekçileri, birleşin!